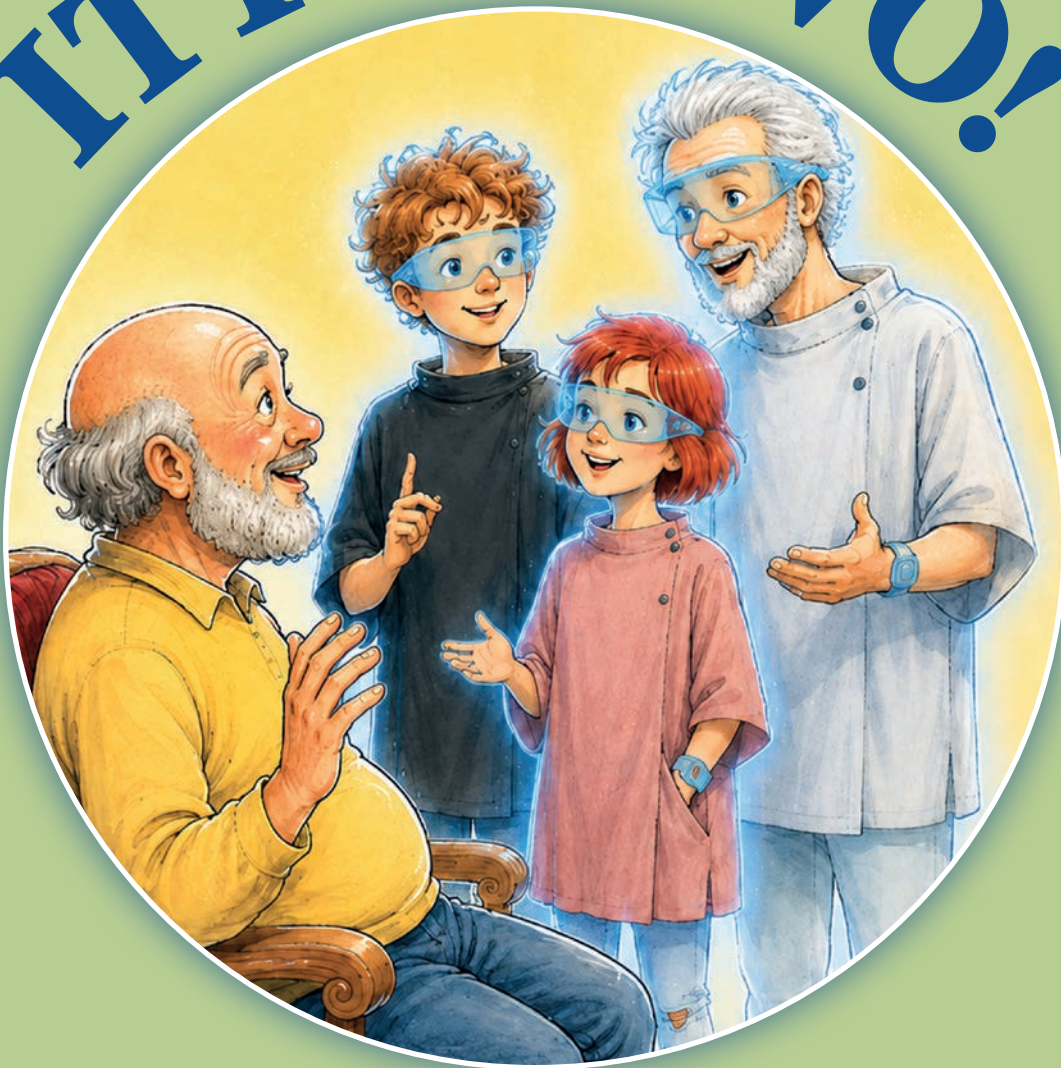

Nógrádi Gábor – Cakó Ferenc – Mesi

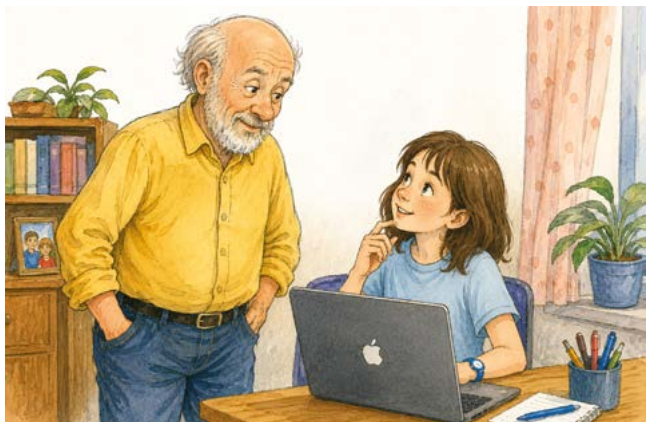
ITT A JÖVŐ!

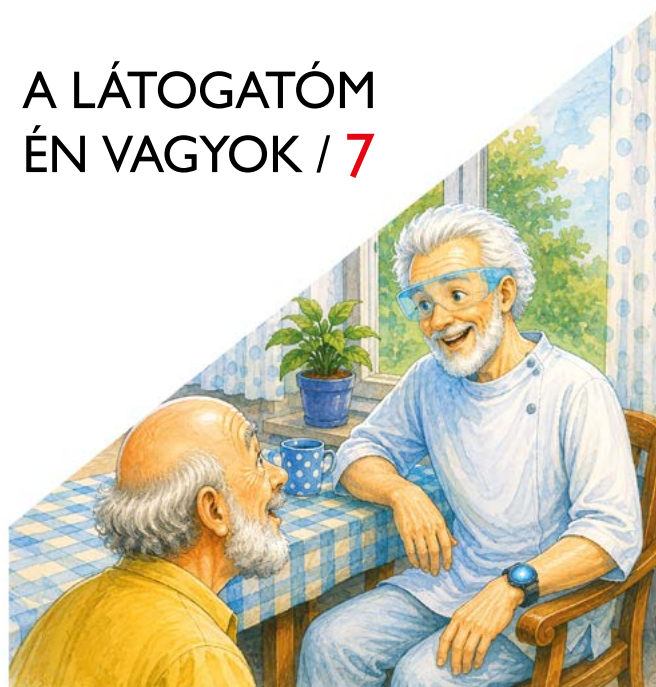
Hidd el, Saci, ilyen lesz!

TARTALOM

A LÁTOGATÓM
ÉN VAGYOK / 7

MI LESZ HÚSZ ÉV MÚLVA? / 4

NEM ISMER MEG
A SAJÁT UNOKÁM? / 13

2050-BEN
MEDDIG ÉLÜNK,
HA ADDIG
ÉLÜNK? / 10

RÓZSI NEM
A NYÍREGYHÁZI
RÓZSIKA / 17

SZEGÉNY KIS ROBOTOK! / 21

AZT CSINÁLJUK, AMIT
SZERETÜNK CSINÁLNI / 27

HA NEM DOLGOZTOK,
MIBŐL ÉLTEK? / 30

MI VAN BENNEM
KICSERÉLVE? / 24

FILMEZÜNK,
ZENÉLÜNK,
JÁTSZUNK,
UTAZUNK / 34

ISKOLA NINCS,
TUDÁS VAN / 37

A ROBOTOK
NEM TUDNAK
SZERETNI / 40

A TIGRISSEL TANULUNK
MATEMATIKÁT / 42

ÍME SAGALIKITAK,
A PILLANGÓ! / 51

ALMÁSPITE, BŰN ÉS BÖRTÖN / 45

TALÁLKOZÁS ŐSEINKKEL / 48

A ROBOT ROBOTOL,
AZ EMBER MEG KACAG / 57

ÉS AKKOR
MOST
ELMONDOM,
MILYEN LESZ
A JÖVŐ / 61

Szöveg ©Nógrádi Gábor, 2026 • Illusztráció ©Cakó Ferenc, Nógrádi Gábor, AI, 2026

www.nogradi.hu

Kiadó: Presskontakt Bt. • Lektor: Dr. Csepeli György szociálpszichológus, egyetemi tanár
Tervező-tördelő: Novák Tamás • E-mail: info@nogradi.hu

MI LESZ HÚSZ ÉV MÚLVA?

– Papaaaa, segíííííts!

Ez az unokám, Saci. Szirénázik.

– Papaaaa, segíííííts!

Mondtam. Felsívított a Saci-sziréna.

Néha, mikor a barátnőjével sikoltozik a mobilon (szerintük: csetelnek), az apja kirohan hangszigetelt kuckójából és rémülten a fülembe ordít:

– Mi történt? Mi az? Mentő? Tűzoltó?

– Nem, nem! – nyugtatgatom. – Semmi baj. Csak Sacika beszélget a barátnőjével.

Mire a fiam lihegve a fotelbe roskad.

– Nem tudom megszokni – sóhajtja.

– Hát ez az! – emelem fel a hangomat én is. – Pontosan így éreztem, amikor a világháborúban zuhogtak a bombák. Nyíúúúú! Nyíúúúú! Azt sem lehetett megszokni.

– Jaj, Apa! – legyint a fiam. – Hiszen akkor még nem is éltél!

– De láttam filmen!

Fiam visszabotorkál a kuckójába, én pedig bemegyek az unokámhoz.

– Na, mi van, Sziréna Szeréna! Matek? Matek?

Mert a családban én vagyok az egyetlen, akinek úgy megy a matek, mint a hasmenés, ha szilvára tejet iszunk.

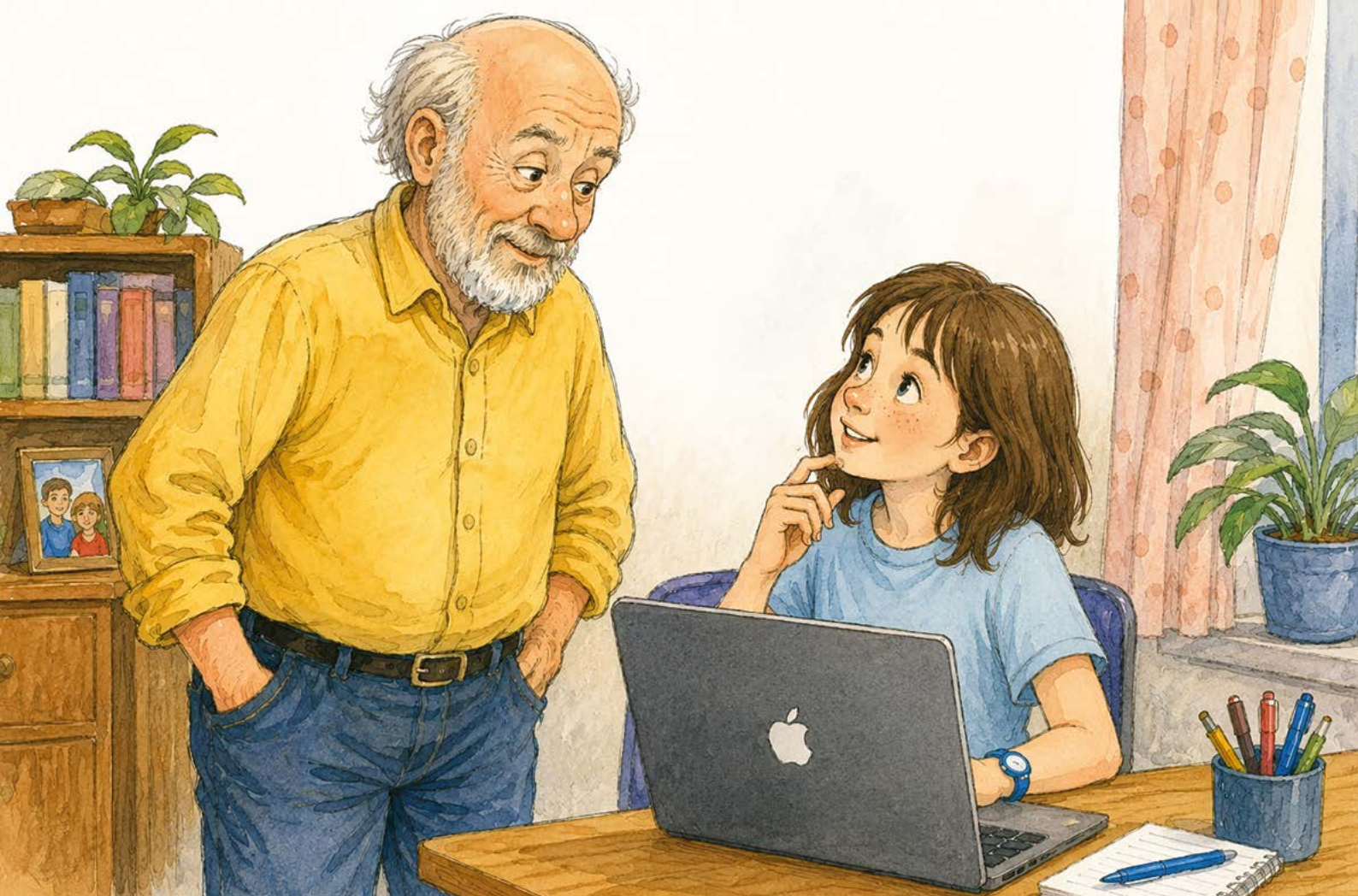
– Nem matek! – mondja Saci. – A jövő!

– A jövő? – pislogok az unokámra, és nagyon értelmesen táthatom el a számát, mert megrázza a karomat.

– Papa! Itt vagy? Nem kell agyvérzést kapni. Csak egy fogalmazásról van szó. Hogyan képzem el a jövőt húsz év múlva?

– Nem értem, Sacikám, bocs! – dadogom. – Húsz év múlva hogyan képzeled el, milyen lesz a jövő?

– Papa!!! MOST hogyan képzem el, mi lesz húsz év múlva.

– Akkor tessék pontosan fogalmazni! Egy író unokája vagy. Magyarul: „hogyan képzelem el MA a jövőt: mi lesz húsz év múlva?”

– Papa! Ne nevelj folyton. Már csekkolhattad volna, hogy tök felesleges! Esszét kell írni arról, hogy mi lesz húsz év múlva. Mondjuk, körülbelül 2050-ben. Hogyan, milyen körülmények között élünk majd együtt, a családot: Apa, Anya, Beni és Lizi családja meg az enyém. Mert, mondjuk, már nekem is lesz családom. Két gyerek, egy fiú és egy lány.

– A dédunokáim! – csillan fel a szemem. – De jó! Majd matekozom velük is.

– Papa! – húzza fel az orrát Saci. – Gondolod, hogy te még matekozni fogsz a gyerekeimmel húsz év múlva?

– Mit akarsz ezzel mondani, melegszívű kisunokám? Hogy már nem leszek köztetek húsz év múlva? Még csak nyolcvanéves vagyok!

– Persze, hogy köztünk leszel húsz év múlva! Naná, hogy köztünk leszel! Legalábbis remélem. Anya is azt mondta, hogy van rá egy kis esélyed, ha vigyázol magadra. De nem ez a kérdés. Ili néni szerint az a kérdés, hogy lesz-e matek húsz év múlva? Lesz-e iskola? És mi lesz helyette, ha nem lesz? És mi változik még meg? Milyen lesz a munka, a közlekedés, a divat, a zene, az ennivaló? Milyen lesz az élet? Ili néni ezeket kérdezte, hogy próbáljuk megválaszolni. Segíts kitalálni, mit írnak! Vedd elő a fantáziádat! Neked van.

– Az van, Sacikám! Az van zsákkal! Az az én munkaeszközöm. A hatalmas fantáziámmal még azt is el tudom képzelni, hogy nem oktatsz ki állandóan, te meg a zseniális bátyád!

– Fantasztikus, Papa! Fantasztikus! – csúfolódik az unokám, ahogy én szoktam.

– Na most már szűnj meg egy kicsit, drágám, és menj ki, légy szíves, az udvarra! Nézd meg, nem vagyok-e ott?!

– Neked ez a munkád, Papa. Mondtad egyszer. A képzelgés. Író vagy, nem? Olyan a képzeleted, mint a „fékezhetetlen agyvelejű” Aromo nevű nyúlé Lázár Ervin meseregényében.

– Persze, persze! Naná, hogy olyan! – mormolom. – Segítek, segítek...! Csak, tudod, kisunokám, délután van, ebéd után van...

És Saci már mondja is, amit én szoktam:

– „És ilyenkor az idősebb embereknek le kell pihenniük egy kicsit.” Rendben. Engedélyt adok. Aludj! Félóra múlva ébresztelek.

– Nem lehet egy óra? – nyöszörgöm.

– Nem!

– Háromnegyed?

– Nem! Mert akkor éjszaka nem fogsz aludni, és megint kóvályogsz a lakásban, mint egy kísértet.

Egész életemben utáltam a diktatúrát.

De mit csináljak, ha a diktátort szeretem?

A LÁTOGATÓM ÉN VAGYOK

Ledőlök az én kis délutáni fekhelyemre, díványomra, és befordulok a falnak, ahogy szoktam. De ahogy mormolni kezdem magamban egyik kedvenc vidám versemet – "Még nyílnak a völgyben a kerti virágok, Még zöldell a nyárfa az ablak előtt..." –, ami nálam az altatódal, egy nagyon-nagyon ismerős hangra kapom fel a fejemet.

– Most ne aludj! – reccsen rám ez a nagyon-nagyon ismerős hang a hátam mögül. – Felkelés!

A macska rúgja meg! – nyitom nagyra ijedten a szememet. Tisztára olyan, mintha én szólítanám meg saját magamat!

Gyorsan megfordulok, és...!

És nem szégyellem elárulni, hogy a meglepetéstől majdnem egy kicsit...

Na, igen! Tudjátok, mire gondolok! Pis-pis.

Ugyanis megdöbbszentő, amit látok.

Elakad a lélegzetem.

Jó, hogy nem kapok szívrohamot.

Kérdezitek, hogy mit látok?

Azt látom, hogy személye-

sen én, Nógrádi Gábor,

író, apa és nagyapa, én

magam ülök az asz-

talom mellett a

székemen,

miköz-

ben a

díványon

fekszem.

Vagyis majdnem én, mert annak a Nógrádi Gábornak, aki ott ül, annyi haja van, mint nekem volt sok-sok éve. És nincsenek a szeme alatt akkora táskák, mint most nekem. És az arcán, a nyakán meg a kezén sem áttetsző és ráncos a bőre, mint most nekem. És fiatalosan csillog a szeme, ahogy nekem már régen nem csillog.

Ijedten bámulom azt a magamat, aki ott ül. De mégsem vagyok egészen rémült. Már csak nem ijedek meg saját magamtól!

Hacsak nem valami gonosz szellem bújt a bőrömbe, mint a Terminátor 2 című filmben, amikor a biztonsági őr a kávéautomatánál szembenéz a biztonsági őrré változott cyborggal.

Lehet, hogy megőrültem? – villan az eszembe hirtelen.

Hiszen csak egy őrült képzelheti azt, hogy a díványon hever, miközben vele szemben a széken is személyesen ő üldögél.

De nem, nem!

Ha azt hiszem, hogy őrült vagyok, akkor talán nem lehetek őrült!

Vagy legalábbis nem egészen.

– Nem vagy őrült, kisapám! – mondja a széken ülő Én, mintha a gondolataimban olvasna (naná, hogy olvas, hiszen ő – én!), és kedvesen rám mosolyog, ahogyan én szoktam Sacira, ha – szerintem – butaságot mond.

– Nyugalom! – folytatja a széken ülő önmagam. – Jól látsz. Én vagyok Te. Csak néhány évvel idősebb kiadásban.

– Az nem lehet! – motyogom. – Biztosan álmodom. – És belecsípek a combomba, hogy felébredjek. – Juj! – szisszenek fel. – Ez fáj!...

– Mert nem álmodsz – mondja, aki a széken ül, vagyis én magam sok hajjal. – Figyelj, Gabika! Az a helyzet, hogy meglátogattalak a jövőből. Érted? Visszajöttem hozzád! Visszapattantam 2050-ből egy kicsit dumálni, mesélni, hogy mi várható, hogyan élek, hogyan élünk 2050 körül. Nem is örülsz?

Óvatosan átülök a kedvenc karosszékembe, és bambán bámulom a százéves magamat, miközben arra gondolok, hogy nem, nem, tényleg nem örülhettem meg. Hatszor hat, az harminchat. Hétszer hét, az negyvenkilenc. 2026. szeptember 20, vasárnap délután van. A víz száz Celsius-fokon forr. Ausztria fővárosa Bécs, Baranya székhelye Pécs...

– Csukd be a szád! – mondja az a másik Nógrádi a széken. – Csukd be, mert belerepül egy légy, és azt utáljuk.

Becsukom.

– Hogyhogy?... – pislogok, mint Tapi kutya a jutalomfalatra. – Hogyhogy visszajöttél a jövőből? Visszarepültél?! Na ne már!... Egyébként sem hiszem, hogy száz évig élek.

AZ ANYU ÉN VAGYOK!

Emese: „Megőrülök! Papa átváltoztatott anyuvá! Anyu meg Mesi lett, vagyis én. Akkor most anyu maradok örökre? Ne már!...” Pörgős, izgalmas, humoros történet. A regényből készült komédiát nagy sikerrel mutatták be a színházak.

SEGÍTSÉG, ÁLLAT!

A Segítség, ember! folytatása talán még humorosabb és izgalmasabb, mint a Segítség, ember! volt. Harminc kalandos, vidám történetben beszélnek, panaszkodnak, veszekednek, csúfolódnak az állatok. Megjegyzem: nincs mindig igazuk.

2050-BEN MEDDIG ÉLÜNK, HA ADDIG ÉLÜNK?

– Mi az, hogy száz évig, kisapám?! Fogunk mi még százhuszig is!

– Százhuszig, én? – próbálok vigyorogni. – Ember, neked kell a legjobban tudni, mennyi bajom... vagyis bajunk van. Tüdő, gyomor, szív, meszes erek...! És Saci is az örületbe kerget néha!

– Plusz az esti borocska! Meg ami szemetet összeeszel még mindig zsírban meg cukorban, miközben a mozgáskultúrád annyi, hogy a vécéig meg vissza napi tízszer...

– Igen, igen, így van, igazad van! És mindezt tudva, te azzal etetsz, hogy ez a sok baj, sok betegség és sok rossz szokás csak úgy eltűnt?

– Nem „csak úgy”, Gabika, hanem a Mesi segítségével.

– Mesi segítségével?! – rikoltok elképedten és boldogan. – Nem mondd! Új barátnőnk van?

Papi vad nyerítéséből megsejtem, hogy melléfogtam: nem a szerelem fog meggyógyítani és megfiatalítani. (Pedig vénülés ellen az is jó gyógyszer.)

– Nem barátnő? – pislogok, mint Huba cica, ha elfoglalja a foteletem. – Akkor ki az a Mesi? Csak nem Saci barátnője, a Bíró Emese? Az a kislány tízéves!

– Nem, kisapám! Nem Bíró Emese a Mesi, hanem a két szóból összerakva – MES/terséges I/intelligencia, egyenlő: MESI! Egyébként, gondolkozz!... Ha nem tűnik el a sok bajunk, ha nem gyógyulunk ki a betegségeinkből, akkor már tíz-tizenöt éve feldobtuk volna a negyvennégyes majomház szagú lúdtalpunkat, és én nem volnék itt. Felfogtad? Nem volnék itt!

Nagy kő esik le a szívemről. Hát persze! Ha itt ülök a százéves magammal szemben, akkor nekem 2050 körül még tutira élnem kell! Ez jó hír! Máris nyugodtabban nézem öreg változatomat az asztal mellett a széken, és elhatározom, hogy Papinak fogom nevezni. Valahogy meg kell különböztetni magamat magamtól.

Mondom is neki.

– Figyelj csak! Papinak foglak nevezni. Rendben?

– Rendben, Gabika! – mondja ő.

– Ne szólíts így! Már nagyon régen nem vagyunk „Gabika”.

– Rendben van, Gabika! – mondja ő.

– Ütődött! – mondom én.

– Aki mondja! – mondja ő, ahogy gyerekkoromban a testvéreimmel hergeltük egymást.

– Oké! – legyintek. – Téma lezárva. Arról mesélj inkább, hogy kerültél ide, ha nem örültem meg, és nem is álmodom, hogy itt vagy?

– Nem álmodsz! Egyszerű a válasz: időutazással.

– Mivel?! Időutazással? Olyan nincs!

– Tanuld meg kedves, régi „nagyon okos” önmagam: olyan nincs, hogy „olyan nincs”! Csak olyan van, hogy MOST olyan nincs. Például száz éve még nem volt internet. Most van. Húsz éve nem volt mesterséges intelligencia mindenkinek. Most van. Kétszáz éve senki sem hitte, hogy egy száz tonnás szerkezet felszáll a levegőbe. Sőt! Esetleg egy ezer tonnás elmegy a Holdra.

– Értem, értem! Nem kell agyonmagyarázni! Nem vagyok csekély értelmű medvebocs!

– Háááááát, kérlek szépen!... Hozzám képest, ugye!...

– Na, persze!... Mert te ott a jövőben már mindent tudsz!

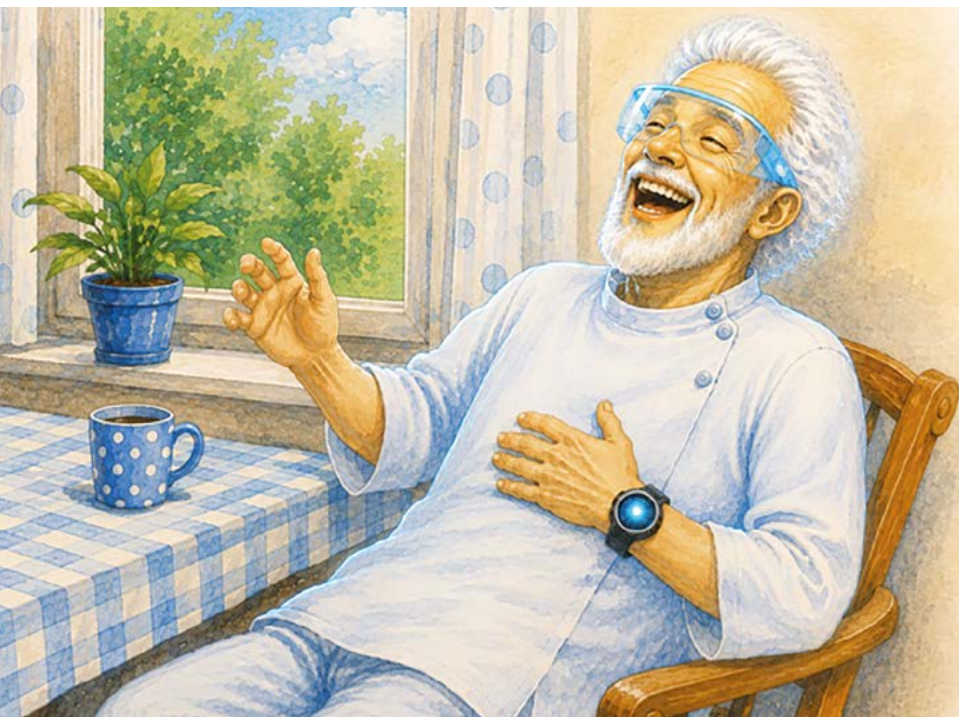
– Mindent nem, de ha valamit nem tudok, megkérdzem a Mesit, és akkor már tudom.

– Miért, a Mesi mindent tud?

– Amit tudni lehet a múltból meg a jelenből, azt tudja.
– Nana! – ravaszkodom. – Talán azt is tudja, ami ezen a héten történt, vagy történni fog?
– Persze! Kapásból! Ami újságban, tévében, interneten elhangzott, megjelent, az már réges-régen az adattárolójában van. De tudja azt is, amit az emberek e-mailben írtak egymásnak, ha nem titkosították.

– Igeen? Mindent tud? Akkor, öregem... Figyelj csak! Nem kérdeznéd meg tőle az ötös lottó heti nyerőszámait? Ha mindent tud a múltból, ezt is tudnia kell! Minden rádió és tévé be fogja mondani. Benne lesz az újságokban. Légy jó, tesó! Most nagyon jókor jönne a zseton! A héten három és félmilliárdot lehet kaszálni, ha egyetlen nyertes van! De ha tízen osztoznánk a lóvén, és csak háromszázötvenmilliót szakítanék, azt is túlélném valahogy. Tudod, öregem, ki kell cserélni a hűtőt. És a vécéülőke is elrepedt. Újat kell venni. Nem tudod elképzelni, mennyire felmentek az árak.

Vigyorgok, mert látom, hogy Papi a nevetéstől majdnem lefordul a székről. Azért humorom még van!

– Nem, nem! – nyeri. – A jövőből senki sem avatkozhat bele a múltba. Ezt A mi Dózsánk című regényembe, vagyis regényünkbe is megírtuk, emlékszel? Dózsának hiába mondják el a gyerekek a vere-séget meg a tüzes trónt. Dó-za a vesztőhelyre küldi őket a tanárunkkal együtt. Egyszóval kénytelen leszel a nyugdíadból megvenni a hűtőt meg kicse-rélni az elrepedt vécéülőkét.

NEM ISMER MEG A SAJÁT UNOKÁM?

Már éppen morgolódni kezdenék – persze csak tréfából –, hogy ilyen érzéketlen tuskó leszek százévesen, mint Papi, aki nem képes az öt nyerszámot megkérdezni a Mesitől, amikor hirtelen beszalad a szobába Saci.

Saci az, megismerem, de meghökkentő a látvány!... Vállig érő barna lobonca helyett bronzvörös haja van! És azt a különös inget viseli, amit száz éves önmagam, csak éppen piros színűt. A szemén pedig ugyanolyan kékesen vibrál egy furcsa szemüveg, mint a Papin.

Én az új megjelenését bámulom, Saci meg tágra nyílt szemmel engem, mint aki szellemet lát.

– Mi van, kisunokám? – szólok rá. – Négy fülem nőtt, hogy így kukkolsz?

– Te ki vagy, bácsi? – kérdezi szokásos nyávogó hangján, én meg majdnem hanyatt esek a megdöbbenéstől.

– Mi az, hogy ki vagyok, Sára Kata? Nem látsz a szemedtől? Az imádott nagyapád vagyok. Inkább mondd meg, mi lett a hajaddal? Ki engedte meg, hogy befed?

– Hé, öregem, hé! – röhögcsél velem szemben a százéves. – Ő nem az unokád! Ő a déd-unokád! Ő Saci kislánya, Miri!

Az agyam kihagy. Totál áramszünet.

– Mi...? Mi van? Kinek a micsodája kicsoda? – pislogok, mire a Papi felkiált.

– Kisunokám, gyere csak! Meglepetés!

És akkor hirtelen, világoskék ruhában belép egy fiatal nő. Nagyon ismerős. Igen, igen, hasonlít a menyemre. De mégsem Anita. Fiatalabb is, magasabb is. Talán kicsit csinosabb is elől. Meg hátul.

Bejön és összecsapja a kezét.

– Szia, Papa! – kiáltja. – Hogy vagy?

– Én... Én jól! De maga... ön... te... Ki tetszik lenni?

– Papa!... Nem ismered meg? Saci vagyok! Ennyire megváltoztam?

Elakad a lélegzetem. Tátogok, mint ponty a parton. Ez a bombanő az unokám?!

– Na milyen lettem? – kérdezi, és megperdül előttem. – Csinos vagyok?

Bambán bólogatok, mint plüsskutya a kocsi kalaptartóján.

– És képeld!... – folytatja a pörgést ez az új Saci. – Két gyerekem van, ahogy akartam! Miri, őt már ismered, és Robi – mondja, majd felkiált: – Robi!

A szobába ekkor beszaladó kamaszfiú ugyan hasonlít a fiúunokámra, Benire, de most már gyanakszom. Jól teszem.

– Bemutatom a kisfiamat – mondja Saci, aztán felém int. – Nézd csak, Robikám, itt van Papa nyolcvanévesen!

A gyerek megtorpan előttem.

– Érdekes! – kiáltja. – Így néztél ki nyolcvanévesen, Papa? Sokkal öregebbnek látszol.

– Kösz, kis uno... izé... dédunokám! – húzom el a számat. – Nem kell annyira dicsérni, mert elbízom magam.

Aztán Papira pillantok. A dédunokámnak igaza van. Már az első pillanatban láttam, hogy a százéves magamnak kinőtt a haja, sima a bőre és fiatalosan csillog a szeme.

– Szóval, én nézek ki százévesnek és te nyolcvannak? – kérdezem. – Mi a titkod? Hogy csináltad?

– Nincs titok, Öcsi. A Mesinek köszönhetem, ha húsz évvel fiatalabbnak nézek ki. Próbálok értelmesen pislogni.

Azt már felfogtam, hogy ez a Mesi nem az új kedvesünk, és nem Saci barátnője, a Bíró Emese. De azt még mindig nem tudom, hogy öregembereket valójában hogyan fiatalít meg a Mesi.

Talán úgy, mint a mesében?

„Csókolj meg te szép herceg fehér lovon! – károgya a banya. – Csókolj meg, és gyönyörű királykisasszonnyá változom, akit elvehetsz feleségül!”

„Legyen fordítva, öreganyám! – mondja a szép herceg. – Változz gyönyörű királykisaszonnyá, és úgy megcsókollak, hogy csak a füleden tudsz levegőt venni!”

Papi közben folytatja a magyarázatot. Most talán megértem.

– A Mesi már régen..., illetve most, 2026-ban is szuperül működik. Bár ezt nem mindenki tudja. Nem mindenki használja. A legtöbben ma még félnek tőle. „Juj! Juj! Veszélyes! Nagy bajt fog okozni!” – mondják. Pedig nem kell félni. A késtől, az áramtól, a gáztól, az atomtól sem kellett félni! Csak ésszel használni!

– Bocs! – akadékoskodom kicsit. – De a Mesi egészen más, mint a kés, az áram, a gáz, meg az atom.

Papi persze leint, mint egy gyereket. Azt hiszi megteheti, mert ő az idősebb.

– Ha jól használod, nem más! Többet ésszel, mint ész nélkül! Szóval, ha nem szólsz bele állandóan, folytatom. A Mesi néhány év alatt úgy felpörgött, mint mi régen a bulikon. Emlékszel? Ráztuk hajnalig. „Twist, twist, casino twist”...

– Na, ja! Mert még bírtuk. Ma felmegyek a lépcsőn az elsőre, és hordágyon kell lehozni.

– Nyugi, emlékszem. A Mesi majd meggyógyít. Az egészségügyben varázsló! Tudod, mi az a genetika?

– Tudom!

– Nem tudod! A szót ismered, de semmi több. Elmondom egyszerűen. A gyerek örököl egy betegséget a szüleitől. A Mesi belenyúl a gyerek genetikájába...

– Hogyhogya belenyúl?

– Fogalmam sincs, kisapám, hogyan nyúl bele, nem vagyok sem orvos, sem a Mesi, de fogadd el, hogy átszerkeszt vagy kicserél egy sejtet. A lényeg az, hogy ezzel a művelettel megakadályozza a betegséget. Úgy képzeld el, hogy a legcsúnyább nyavalyák is eltűntek. Vagy, ha még nem tűntek el, a Mesi a baj közeledését évekkorábban észreveszi, és így sok ember életét meghosszabbítja. Az enyémet is! Vagyis a miénket. Mondok egy példát.

RÓZSI NEM A NYÍREGYHÁZI RÓZSIKA

– Például egy egyszerű mellkasi vizsgálatból... Tudod, amit régen sztetoszkóppal csináltak az orvosok. Szóval, a Mesi befelé fülel és meghallja, hogy a páciensnek kezdődő tüdőbetegsége van. Vagy valakinek a bőréről készült fotót ellenőrzi, és egy icipici pöttyből észreveheti a hamarosan bekövetkező nagyobb bajt.

– Nekem rengeteg ilyen pöttyöm van – szólok közbe ijedten. – Nem lehetne megvizsgáltatni ezeket is a Mesivel?

– Jaj, Papa, hogy lehetne? – kiált fel Saci unokám, a kész nő. – Te itt vagy 2026-ban, mi meg ott vagyunk a jövőben.

– Na és? Ahogy ti idejöhettetek időutazással, én is odamehetek időutazással.

– Ez igaz lehet – bólogat Papi. – Bár nem tudok senkiről, aki a múltból hozzánk repült volna. De majd meglátom, mit tehetünk. Ami meg a bőrünkön található pöttyeinket illeti, nyugodj meg. Mindet megvizsgáltattam a bőrgyógyással, akinek van egy Mesi-asszisztense. Nem volt a pöttyök között veszélyes.

Megnyugszom. De nem nagyon, mert én nem is tudok nagyon megnyugodni.

– Nálunk, a jövőben – folytatja Papi – éjjel-nappal figyelik az emberek szervezetét, egészségét, testi-lelki állapotát.

HOGYAN NEVELJÜNK?

Minden és mindenki nevelhető? Nevelhető a kistestvérünk, a nagybácsink, a nagymamánk, a matektanárunk, a szomszéd, a rendőr, a muskátli és a padszomszédunk is! Akarsz a nevelés zsenije lenni? Vagy csak nevetni? Igen? Akkor ez a könyv a te könyved.

GYERÜNK HAZA!

Rémes nyaralás két londoni gyereknek egy világvégi kis faluban. A rokonok kedvesek, de a szobában egér meg pók szaladgál, és a klotyó kint van az udvaron! Eszter és Robert megszöknek. Át a Nyírségen, a Hortobágyon, a Tiszán hazaindulnak Angliába.

– Hogyan figyelik? Állandóan mellettetek áll egy orvosrobot, és lesi, hogy mi a bajotok?

– Ugyan, Papa! – nevet Saci. – Meg is örülnék, ha folyton a sarkamban loholna egy gép.

A mi időnkben úgy csinálják, ahogy a sci-fi filmekben láthatod: beültetnek mindenkibe egy apró chipet, amit szenzornak is nevezünk, vagyis érzékelőnek, észlelőnek, és ami az ember szervezetét folyamatosan ellenőrzi és az eredményeket jelzi a Mesinek. Mennyi a vércukrod? A vérnyomásod? Vajon jól működik a szíved, a gyomrod, a veséd? Elegendő vért és abban elég oxigént kap az agyad? Az állapotod alapján Rózsi, aki minden adatodat, vizsgálati eredményedet ismeri, megmondja, mi a teendő. Például azt, hogy mi legyen a reggeli vagy az ebéd, és ha jóváhagyod az ajánlatát, el is készíti, amit javasol.

– Rózsi? – kapom fel a fejemet, mert ezt a poént nem tudom kihagyni: – Csak nem Rózsika néni Nyíregyházáról? Őt ismerem! Anyámnak, a te dédnagyidnak ő segített a házimunkában, amikor már nem bírta egyedül.

– Ugyan már, Papa!... A mi Rózsink nem a nyíregyházi Rózsika. Rózsi a mi házirobotunk.

– Házirobot? Érdekes. Régen az anyád nevezte magát házirobotnak, Anita. És miért hívtok Rózsina egy robotot? Biztos, hogy nő?

– Nem tudjuk.

– Hogyhogy? Nem néztétek meg?

Azt hiszem, ez nem jó vicc volt, mert Papi nagyon csúnyán néz rám.

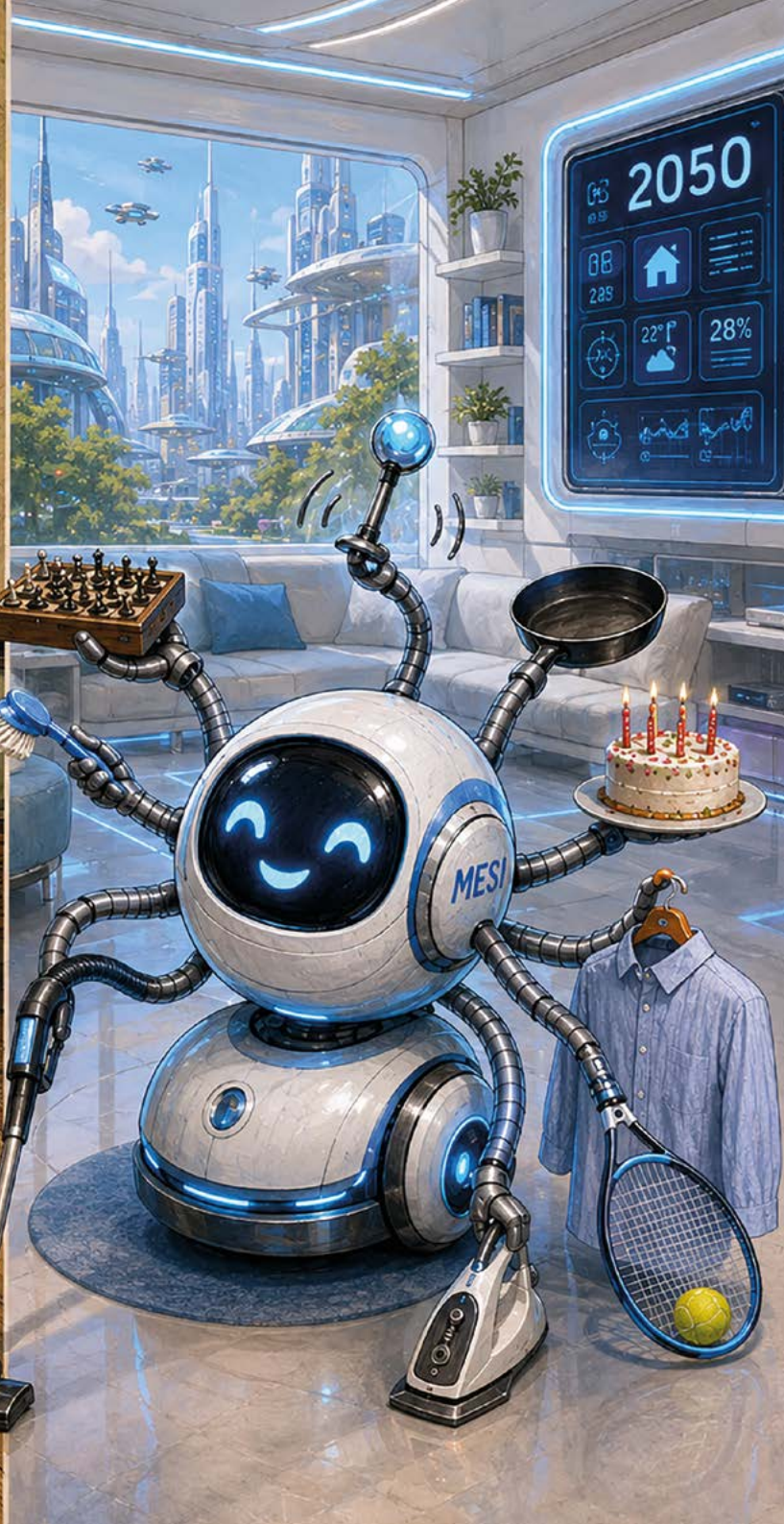
– Pardon és bocsánat! – mondom. – Nem tudtam visszatartani.

– Tudom – morog Papi. – Ismerem magamat.

– Teljesen mindegy, hogy férfi vagy nő – mosolyog Saci, mert ő érti a tréfát. – A robotok között teljes egyenjogúság van. A lényeg, hogy Rózsiban van a Mesi, ami nemcsak figyeli a testi-lelki állapotunkat a chip információi, üzenetei alapján állandóan, és értesít minket, ha probléma akad, hanem minden háztartási munkát is ő végeztet el a robottal. Rózsi takarít, főz, süt, megterít, feltálal...

– Éppen úgy, mint a nyíregyházi Rózsika! – kiáltok fel, és Sacira kacsintok. – Talán rokonok?

– Jaj, Papa, a vicceiddel poloskát lehet irtani.

– Érdekes! Szegény nagyanyád is mindig ezt mondta.

– Tudom. Tőle nyaltam, mikor kisgyerek voltam. Szóval, Rózsi az, aki például összeszedi a szennyest, berakja a mosógépbe, és ha kész a mosás, a szárítás, a vasalás, mert ezt mind gép végzi, akkor vasalás után a falba épített polcokra teszi a tiszta ruhát. De játszik is, kártyázik, sakkozik a gyerekekkel.

– Ha nekem egy ilyen Rózsím volna! – sóhajtok. – Folyton sakkoznánk.

– Sakkoznátok? – nevet Robi. – A Mesi már 1997-ben legyőzte a világbajnok Kaszparovot.

– Igen? Akkor nem sakkoznánk.

– Szóval, ahogy anyu is mondta – folytatja a beszámolót Robi –, alvás közben is vigyáz rád a chip, vagyis a chipen keresztül a Mesi. Nincs horkolás, nincs zsidbadás, nincs bepisilés. Ha bármilyen bajt, problémát észlel, riasztja Rózsit... Rózsi pedig, ha kell, ügyesen megfordít bennünket, vagy ha rosszat álmodunk, zenével nyugtatgat, mesél...

– Még az is előfordul – szól közbe a Papi –, hogy figyelmeztet: „Vigyázz, három nap múlva megbetegedhetsz. Pihenj és vedd be ezt meg azt a vitamint vagy gyógyszert!” Megjegyzem, a gyógyszerek csak akkor fejtik ki a hatásukat, ha eléri a test beteg részét.

– Papi! Papi! – kiabál Miri. – Meséld el a tablettámat! Ami csak az enyém.

– Igen, igen, ez nagyon érdekes! – magyarázza a százéves Én. – Ugyanazt a gyógyszert mindenki számára másképpen készítik el. A beteg szervezetétől, a betegsége állapotától függően állítják össze. Tehát személyre szabják ugyanúgy, ahogyan az ingből, a nadrágból, a cipőből is más-más méret kell nekem, más Robinak, és más a fiainknak, Gergőnek meg Bencének.

A TENGEREN IS TÚL / ÉDES MUNYIMUNYI!

Benedek: „Tudom, hogy anya hazajön! Igaz, hatalmas vihar volt aznap reggel a tengeren, mikor anya eltűnt. Óriási hullámok, orkán és szél. De anya nagyon jó úszó. És hiába keresték, nem találták meg. Azért nem, mert él!”

HECSEKI ÉS A KEDVES BETÖRŐK

A gyerekbanda csalókat, tolvajokat, rablókat foszt ki a nagy vezetásával. Mi ez? Robin Hood család ma? De miért csinálják? Azért, mert szeretnének a pincelakásból elköltözni, mire az új kistestvér megérkezik.

SZEGÉNY KIS ROBOTOK!

– Tényleg, öregem! Hol van Gergő meg Bence most? Miért nincsenek itt? Már ők is elmúlhattak hetvenévesek!

– Naná, hogy elmúltak! Gergő már nyolcvan! De olyan karcsú, mint harmincéves korában volt, amikor le kellett fogynia az Operettszínházban a Luxemburg grófja címszerepéért. Most Bencével együtt a Marson vannak egy expedícióval. Kutyákat meg macskákat vittek az ott dolgozó városépítőknek, hogy azok a családjuktól távol otthonosabban érezzék magukat.

Leesett az állam. Város lesz a Marson? Kutyát, macskát visznek az építőknek? Ki fogja ezt nekem elhinni?

– Mi az, hogy a Marson építkeznek? – pislogok százéves magamra. – Hogyan hódítottuk meg? Ott élni rettentő veszélyes!...

– Nyugi! Már nem az. Egyébként robotokkal hódítottuk meg. A veszélyes helyekre a robotokat küldjük. Ők mennek kockázatos úrutazásokra, balesetveszélyes bányákba, illetve nagy viharokban, orkánerejű szélben emberek, állatok kimentésére is. A robotokat használjuk kutatásra az Északi- és a Déli-sarkon, meg a tenger mélyén. De még az elaknásított régi csataterekre, a vadállatokkal teli őserdőbe, a tűzhányók kráterébe is őket küldjük.

– Szegény kis robotok! – esik meg a szívem az ártatlan áldozatokon, és az egykori magyar költői nyelvet felidézve mondom: – Ah, mily szörnyű sorsuk leend!

– Csak annyira szörnyű leend, te lökött humanista, amilyen szörnyű a fogkefe sorsa, amit széttrancsírozol a fogsorodon, vagy a vécépapír sorsa, de azt nem is részletezem. Értsd már meg: a robotok – eszközök, gépek –, nem élőlények!

Bólogatok, hogy értem, miközben Saci folytatja a félbehagyott egészségügyi beszámolót.

– Képzeld, Papa, már minden orvosi műtétet robotok végeznek! A dokik csak ellenőrzik, hogy minden rendben legyen. Robi, meséld el a mandulaműtétedet!

És a dédunokám belekezd:

– Felkelek reggel a kórházban, ahova a mandulaműtét miatt befeküdtem.

A robotorvos éppen fölém hajol.

„Mikor kezdődik a műtét?” – kérdezem.

„Milyen műtét? – kérdezi ő.

„Azt mondták, kicserélik a rossz mandulámat egy jóra.”

Mire ő: „Már kicseréltük.”

„Mit cseréltek ki?”

„A manduládat!”

„Mikor?”

„Amikor aludtál.”

„Én nem éreztem semmit!”

„Még jó! – mondja a sebészem. – Engem rögtön a robotszervizbe szállítottak volna, ha valamit érzél!”

Nevetünk, aztán Saci folytatja a beszámolót:

– A robotok olyan pontosan dolgoznak, ahogy egy ember sohasem tudna. Egy almát fel tudnának vágni ezer szeletre. Olyan vékonyra, mint a celofán.

– Miért kell egy almát felvágni ezer szeletre? Én egyben szeretem.

– Jaj, Papa! Példának mondtam a munkájuk pontosságára.

– Csak vicceltem. De még mindig nem tudom, hogy egy százéves mitől néz ki nyolcvannak.

EMMIKE NEM SEMMIKE

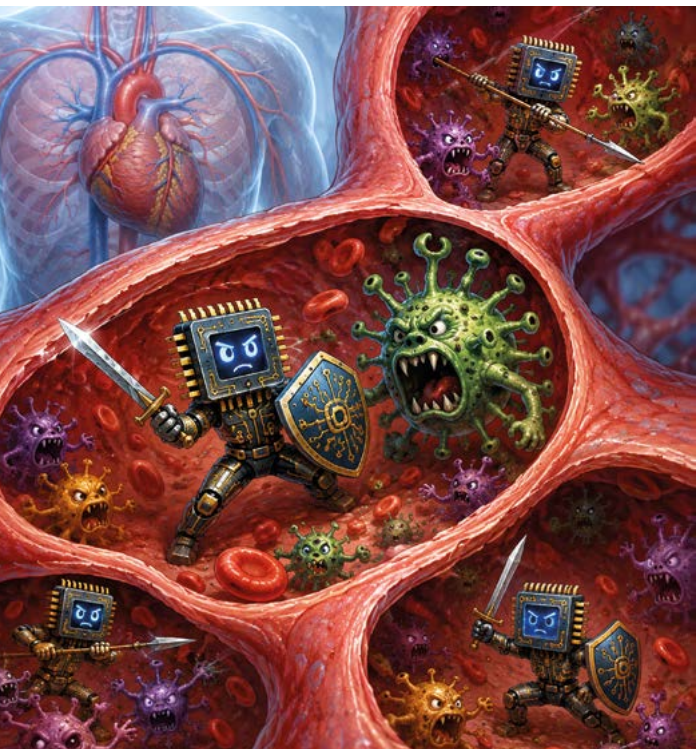
APA: „Megörülök téled, Emmike! Nem öntheted a szemetet a sofőrre, akkor sem, ha szemetelt! Nem te döntöd el, hogy mikor legyen kistestvéred! Nem hozhatsz haza sem egy síró kisfiút, sem egy kóbor kutyát! Megörülök téled, Emmike!”

ALATTUNK A KINCS

Vajon Zeréndvár alatt valóban kincsek rejtőznek? Vajon a gyerekek le mernek menni a középkori alagútrendszerbe? Találnak kincset? És ha netán találnának, mi lehet a kincsek sorsa? Megtarthatják a kincskeresők? Jaj, de jó! Vagy nem?...

MI VAN BENNEM KICSERÉLVE?

– Azt már elmondtuk, hogy a Mesi folyamatosan vigyáz az egészségünkre – magyarázza nagyra nőtt csinos asszonyunkám. – A chip segítségével a testünk minden romlását időben észreveszi. És segít meggyógyítani, ha hibát talál. A nanotechnológia... Papa, tudod mi az a nanotechnológia?

– Naná, hogy tudom! A nanotechnológia...

– Nem nane, Papa! Nano!

– Ja? Azt nem tudom. Az énektanárom mondta mindig, mikor szolmizálni kezdtem, hogy: „Na ne, Nógrádi! Na ne!” Ez volt neki a technológiája.

Papi meg a gyerekek röhögnek, Saci legyint.

– Szóval a nanotechnológia az iciripiciri dolgokkal foglalkozik. Szemmel láthatatlan, apró robotokat hoz létre, amelyek az ereken, a véráramon keresztül haladva felkutatják a gyulladásokat, kinyírják a baktériumokat, megtisztítják az elzáródott ereket. A robotok útját az orvosok

tervezik meg a Mesivel, aztán ha szükséges, ők ellenőrzik, hogy minden rendben legyen. Ezeket a mini-mikro icipici eszközöket például sérült sejtek és szövetek javítására is lehet használni. Az efféle beavatkozások, de főleg, főleg, főleg a megelőzés a hosszú élet titka. Te is folyton a megelőzést emlegetted, Papa, emlékszel? „Az autót mindig el kell vinni a kötelező szervízre! Orvoshoz sem csak akkor megy az ember, amikor már nagy a baj!” Nem ezt mondtad? A megelőzés a varázsszó. Mert akkor időben észreveszik, ha valami el fog romlani. „Jobb félni, mint megijedni.”

– Drága Sacikám, te így emlékszel a Papa okos tanácsaira?

– Naná! De nem csak az okosakra!
– Beszéljünk másról! Mondd inkább tovább az örök ifjúság titkait.

– Nem örök és nem titok, de mondom. Az orvosok ki tudják cserélni a beteg vagy sérült testrészeket. A térdben kicserélik a kopott porcokat vagy bárhol a testben a meszes ereket. De kicserélhetik egyben a beteg tüdőt, a májat, a gyomrot, a vesét...

– Várjunk csak, Sacikám! Álljunk meg egy szóra! Ehhez élő vagy holt emberek kellenek, úgynevezett donorok, akiknek a szerveit fel lehet használni!

– A jövőben már nem kellenek donorok! Az emberi „alkatrészeket”, a porcokat, a csontokat, az ereket vagy a vesét kinyomtatják. Tökéletes másolatot készítenek belőlük. Jobbak, mint az eredeti. És valóban örökké tartanak! Legalábbis sokkal tovább, mint az emberi élet. Pedig az a mi időnkben 120-130 év is lehet! Nézz a Papira! Mit gondolsz, melyik szervét cserélték már ki?

Száz éves önmagamra bámulok. Vajon mi benne a műanyag? Nem merem kitálni.

Saci segít.

– Mire panaszkodsz a legtöbbet, Papa?

– A szívemre. Na meg a tüdőmre. Na meg arra, hogy éjjel háromszor ki kell mennem.

Saci, Papi, Miri és Robi rám vigyorog.

Én meg elképedten pislogok.

– Azt akarjátok mondani, hogy kicserélték a szívemet meg a tüdőmet egy műanyag másolatra?

– Meg még egy-két apróságot – kacsint Papi. – És nem műanyagra! A saját mikroszkopikus sejteink vagy az összejtünk alapján készítik el, vagy ahogy az orvosmérnökök mondják: növesztik a testrészeinket. Új emberi vesét, szívet vagy más szervet készítenek, és egy rutinműtéttel kicserélik a hibás, elhasznált régit.

Különös hörgő hang üti meg a fületem. Csak néhány másodperc múlva fogom fel, hogy én hörgicsélek a döbbenettől.

– Hrrr! Hrrr! Ez király! – motyogom. – Ez király! Így tényleg el lehet élni százhusz évig... De várjunk csak, Papikám! Jó az? Élni öregén, fáradtan?...

– Ez a trükk, kisapám, hogy nem „öregén, fáradtan”! – emeli fel a mutatóujját Papi. – Mindegy meddig élsz, az a fontos, hogy friss, mozgékony, aktív legyél. És még vénebbnél vénebb korodban is leballagj a konditerembe erősíteni, vagy úszóversenyben győzd le a dédunokáidat. Esetleg egy bulin táncolj a feleségeddel hajnalig.

– Mi van, vénember?! – csillan fel a szemem. – Csak nem nősültem meg újra?

– Még nem mondtam?!

– Ez komoly? De kit vettem el? – És persze a poénkodást sem tudom kihagyni: – Ki az a szegény szerencsétlen...?

– Ez kérdés? – vigyorog a százéves. – Ancsával bútoroztunk össze! Gyerekkorunk óta szerelmesek voltunk egymásba, nem? Csak elsodort bennünket egymástól az élet meg a hibás döntések sora. Itt volt az ideje, hogy kilencvenévesen összetoljuk az águnkat, összekössük a sorsunkat.

Levegőt sem kapok a meghökkenéstől. Hát beteljesülhet egy gyerekkori szerelem nyolcvan év után?! (Egyébként: be.)

A dédunokáim meg Saci persze röhögcsélnek, mint kacagógerlék az ereszcsonornán.

Papi váratlan, heves intésére azonban, mintha elválnák az örömködést, rögtön elhallgatnak.

AZT CSINÁLJUK, AMIT SZERETÜNK CSINÁLNI

– Csitt! Üzenet Rózsitól! – mutat a fejére az öreg, és ismétli, amit hallhatott. – Azt a...! Harminc percünk van. Ha nem megyünk vissza időben, baj lesz! Fél óra múlva itt nem lehetünk, de vissza sem mehetünk.

A dédunokáim riadtan az anyjukra néznek.

– Semmi gond! – nyugtatgatja Saci a porontyait. – Visszaérünk időben!

– Ne!... Ne menjetek még! – dadogom. – Még annyi mindent akartam kérdezni...

– Kérdezz hát gyorsan, kérdezz! – szól rám Papi. – Még van 29 percünk.

– Azt akarom kérdezni... – kezdem. – Azt akarom... Mit is akarok? Ja, igen! – kapom fel a fejemet és Sacira nézek:

– Tőled akarom megkérdezni, kisunokám, hogy mi lett a foglalkozásod? Mi a szakmád? Mit dolgozol?

– Semmit, Papa! – rázza a fejét az én kis nagyunokám. – Semmit úgy, ahogy régen az emberek dolgoztak a munkahelyükön napi nyolc-kilenc órát. Ma már, vagyis 2050-ben a legtöbb ember nem dolgozik úgy, mint régen ti. Persze, aki szeretne dolgozni, és talál olyan munkát, ami tetszik neki, az dolgozhat. A saját örömeire csinálhatja, amihez kedve van: barkácsolhat, taníthat, foglalkozhat gyerekekkel, öregekkel. Vagy kertészkedhet. Kap egy földdarabot ingyen, amit ápolgathat az egész család a barátokkal és a rokonokkal is. Aki akar, tanulhat bármit a házépítéstől a kutyaidomításig, a történelemtől a szakácsművészetig, a színésztől a fodrázmesterségig, a sminkeléstől a régi autók szereléséig...

– Meg fogsz lepődni – emeli fel a mutatóujját Papi. – Én is munkába álltam megint.

– Hogyhogy? – bámulok rá, mint macska az üres tálra, amit a kutya kinyalt előle. – Már több mint tíz éve nyugdíjas vagyok. Ki alkalmazna engem?

– Na, ja! Téged senki! – legyint a százéves. – Csakhogy te egy nyüzüge vagy, kisapám, akinek reggel tíz percig tart kimászni az ágyból, aztán arra ébred, hogy visszaaludt. De nézz rám! Kitanultam az asztalosmesterséget, és egy műhelyben dolgozom! Polcokat, kerti játékokat, madáretetőket készítek ajándékba meg a magam örömeire. Mindig ezt akartuk csinál-

ni, nem? Csak húsz-harminc éve a bugyuta állam nem tette lehetővé, hogy felnőtt – esetleg munkanélküli – emberek könnyedén és gyorsan kitanuljanak egy új szakmát. Ami jó lett volna az embernek is meg az államnak is. De folytasd, Saci, mert kifutunk az időből.

– A gyerekeknek, a fiataloknak lehetőségük van különböző mesterségeket kipróbálni – veszi vissza a szót Saci. – Kapnak hozzá felszerelést meg műhelyt. És Mesi-tanárt is, ha kell. Tanulhatják egy napig, egy hétig, egy hónapig. Akár a szüleikkel együtt is. Ahogy nekik tetszik. Mire felnőnek, nyolc-tíz szakmát is megismerhetnek. És ha valamelyik mesterségbe beleszeretnek, csinálhatják, ameddig akarják.

– Igen, igen! – bizonygatja Robi is. – Apukám például, akit még nem ismersz, úrhajóvezetést tanul. Gergő nagypapa pedig, aki – te is tudod – operaénekes volt meg kántor, színházi rendezést tanul nyolcvanévesen. Tudod, én mi leszek? Múltkutató! Felfedezem majd a régi időkből a titkokat, a rejtélyeket. Magyarázatokat keresek az érthetetlen esetekre, eseményekre. Te például, Papa, annak idején, fiatal korodban találkoztál Hasfelmetsző Jackkel? Ez érdekelne!

– Nem kedves dédunokám, Hasfelmetsző Jackkel éppen nem találkoztam, hál’ Istennek, de rossz emberekkel... Bizony előfordult. Majd Papi mesél róluk. De amit a szakmatanulásról mondtatok, az meghökkentő. Mindenki olyan mesterséget is megtanulhat, amihez régen egyetem kellett? Lehet orvos is egy-két éves tanulás után? Lehet sebész? Operálhat?

ALEX HÉT NAPJA / A GONOSZ HÉT NAPJA

Egy hibákat elkövető, „rosszszalkodó” fiú a regény főszereplője. Alex lóg az iskolából, lop egy kutyát, hazudik – haragszik a világra. Foltosnak, a lopott kutyának csodálatos képessége van: Alex minden gazembersége után éveket öregszik. (14+)

AKIT KERESNEK: JESUA

Minden gyereknek küldetése, feladata van a földön a képességeitől és a vágyaitól függően. Persze sokan még nem tudják, mi lesz az igazi feladatuk, ha felnőnek. Az író azért választotta regénye főszereplőjének Jesuát (Jézust), mert gyerekkorában talán ő sem tudta, hogy mi a küldetése.

HA NEM DOLGOZTOK, MIBŐL ÉLTEK?

– Nem, dehogy! – nevet Saci. – Azt azért nem. Élő embert nem. De varázsszemüvegen át operálhatja a Mesi által teremtetett férfit vagy nőt, akik, illetve amik legalább nem múlnak ki, ha az „orvos” hibázik. Kicserélheti a szívét, a máját, felturbóozhatja az agyát, és „kigyógyíthatja” a betegségéből. Szinte igazi orvos lehet.

– Nagyszerű, ha bárki bármi lehet! – ujjongok, és elárulom gyerekkorom nagy álmát. – Én majd oroszlánidomító szeretnék lenni!

– Valódi oroszlánokkal, Papa?!

– Nem, Sacikám, először talán még nem. Egerekkel kezdeném, aztán patkány, kis macska, nagyobb macska, nagyobbacska, szóval fokozatosan.

– Papa, Papa! – nevet az unokám. – Te sosem változol meg.

– Még jó! Ki lennék, ha megváltoznék, és nem én lennék én?

Saci legyint, és folytatja a szakmatanulási lehetőségeket:

– Bárki házat is tervezhet három dimenzióban, ha hipp-hopp, gyorsított tanfolyamon kitanulja az építésmesterséget.

– Király!

– De a terveit nem valósíthatja meg. Nem építheti fel a házat, csak hologramként. Azt azonban beadhatja pályázatra, építészeti versenyre, és nyerhet vele aranypontokat. Azokat be lehet váltani úrutazásra, vagy kalandos történelmi játékokra, csatákra, középkori párba-jokra, amelyeken élő emberek és robotok is részt vesznek.

– Király!

– De vásárolhat az aranypontokból két-három vagy akár hathónapos életet is a családjával egy réges-régi francia vagy angol faluban, ami éppen úgy néz ki, mint négyszáz-ötszáz éve. Ott kapnak régi ruhákat, abban járhatnak, és kapnak egy középkori házat, meg földet, szőlőt vagy gyümölcsöskertet. Ha kéri, kapnak állatokat, baromfit, kecskét, szamarat, juhot, disznókat. De ott dolgozniuk kell ám! Mert ha nem dolgoznak, nem kapnak ezüstpénzt, amiből ennivalót lehet venni.

– Ez nagyon izgi játék! – lelkesedem. – Szerintem én is imádnám a középkori életet, ha nem égetnének meg a vallásom miatt, nem kell zsoldoskatonákkal harcolnom, és nem húzat deresre a földesúr! De mondd, Sacikám!... Naaa! Mit is akartam kérdezni? Valami fontosat... Megvan! Azt mondd meg, Sacikám, nekem, hogy ha nem dolgoztok csak hobbiból, azaz csak olyasmit csináltok, amit szerettek, és azért persze nemigen kaptok fizetést, akkor honnan van pénzetek? Miből vesztek kenyeret, ruhát, bútort, fagyaltot? Vagy miből fizetitek az áramot, a tetőjavítást, vagy éppen a holdutazást, ha kell? Miből? Miből?

– Az alapjövedelemből, Papa! Minden ember, minden polgár, minden család annyi pénzt kap az államtól, amennyiből könnyedén megélhet a saját megszokott életszínvonalán... Sőt, annál jobban, ha az állam gazdagabb. Ezt az összeget nevezik alapjövedelemnek. Ha nem kapnánk alapjövedelmet, semmit sem tudnánk vásárolni. És ha nem tudnánk vásárolni, és éhezni, felkelés törne ki, forradalom. Na, meg tönkremennének a gyárak, a vállalatok, mert senki, érted? senki nem tudná megvenni, amit csinálnak.

– Hallottam az alapjövedelemről már, igen, igen, de pénz, Sacikám, csak a munkából lesz. Abból lesz, hogy valaki például almát ültet, gondozza, aztán leszedi az almát, eladja, és megél a bevételből meg befizeti az adót az államnak. Az állam csak azt oszt-hatja szét, amit legombol rólunk.

– Jaj, Papa! Hogy magyarázzam el neked?...

– Röviden! – szól közbe Papi szigorúan.

– Mindössze huszonhat percünk van.

– Jó! Akkor most jöjjön egy durva példa! – kezdi Saci.

– Régen a rabszolgatartók dolgoztak? Nem dolgoztak.

Pocsék, igazságtalan helyzet volt, de a rabszolgák robotoltak helyettük. Régen az arisztokraták, a gazdag nemesek dolgoztak? Nem. A jobbágyok dolgoztak helyettük. És a te idődben a milliárdos gyárosok dolgoztak? Nem volt muszáj nekik. Hajókézhettek, élhettek a luxusjachtjukon. A munkások dolgoztak és termelték nekik a pénzt. Na most nálunk, a jövőben a robotok csinálnak szinte mindent. Ők dolgoznak mindenütt napi 24 órában, és nem fáradnak el, nem mennek ki ötször kávézni meg uzsonnázni munkaidőben. És otthon maradniuk sem kell a beteg gyerekükkel. A te példádából kiindulva, ők ültetik az almafákat, ők gondozzák, és ők szedik le a gyümölcsöt is. Aztán csomagolják, raktározzák, eladják, kiszállítják... És amelyik robot elromlik, azt egy szervizrobot megjavítja. Csukd be a szád, Papa, mert belerepül egy légy, és azt nem szereted.

– É-értem – dadogom. – É-értem!... De kié a robot? Kié a bevétel, a pénz?

– A vállalatoké, Papa! A vállalatok tulajdonosaié. Ezt magyaráztam az előbb, amikor az almafáról beszélgettünk. Ha a tulajdonosok, tehát a gazdag emberek, a milliárdosok nem

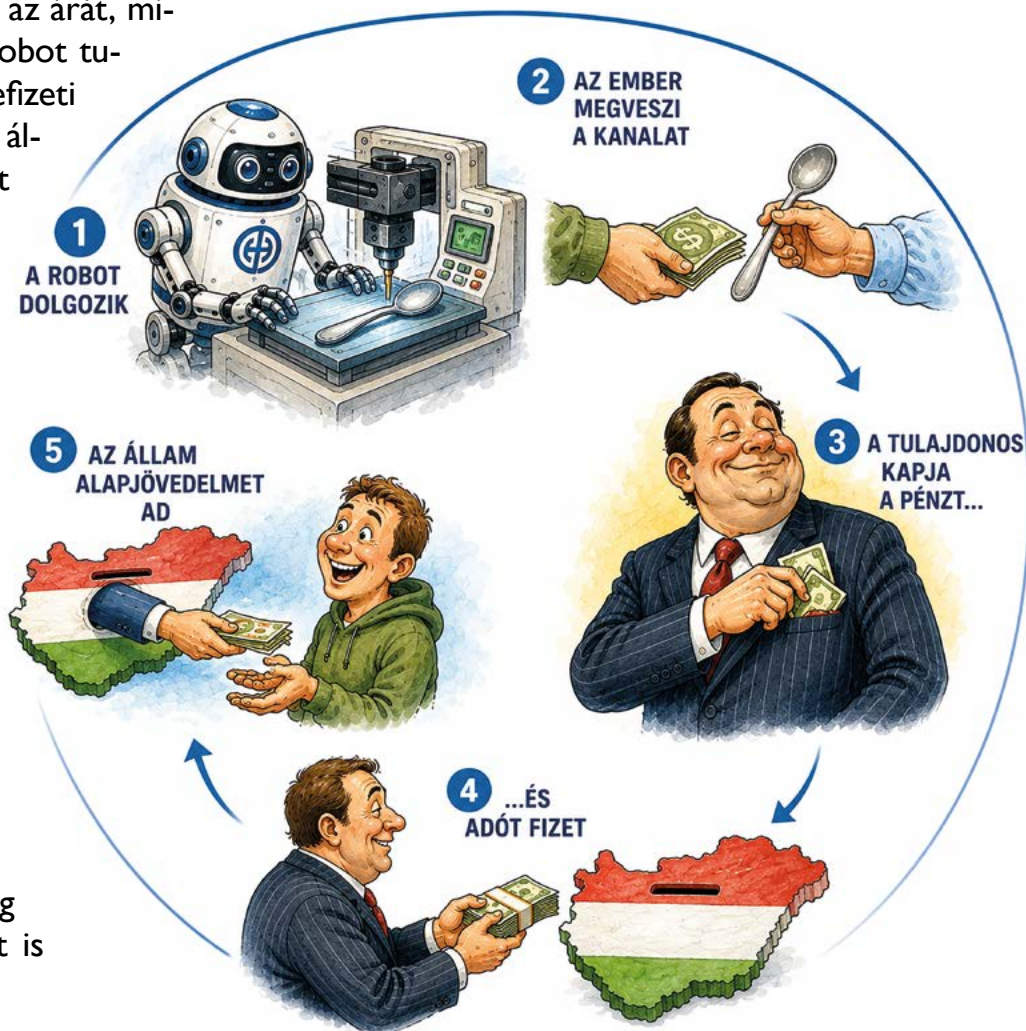
adják vissza adóban vagy másképpen a nyereségük nagy részét az államnak, akkor, ahogy már mondtam, az állam nem tud alapjövedelmet adni az embereknek, az emberek nem tudnak vásárolni, és a vállalat, meg a gazdag ember is tönkremegy. Ez világos?

– Hát persze! Értem! Körbe, körbe jár a pénz!

Például: a robot a gyárban megcsinálja a kanalat, az ember kifizeti az árát, mikor megveszi, a pénz a robot tulajdonosához kerül, aki befizeti az adót az államnak, és az állam ebből alapjövedelmet ad az embereknek, hogy megvehessék például a kanalat.

– Ez az, Papa! – nevet az unokám. – Okos vagy!

– Te tudod, de a Kossuth-díj bizottsága nem tudja. Van itt azonban egy fontos kérdés, Sacikám: ha nem kell bemenni a munkahelyre, nem kell dolgozni, mert kaptok alapjövedelmet, mit csináltok azzal a rengeteg szabadidővel? A nyaralást is meg lehet unni.

FILMEZÜNK, ZENÉLÜNK, JÁTSZUNK, UTAZUNK,

– Nem figyeltél, öregem?! Már beszéltünk róla! – csattan fel Papi, ahogy én szoktam. (Naná, hogy úgy, ahogy én szoktam! Hiszen ő én vagyok!)

– Önuralom, Papi, önuralom! – nyugtatgatja a százévest az én okos Sacikám. – Ne húzd fel magad saját magadon! Ismerheted! Mármint magadat – mondja, aztán hozzám fordul: – Papa, te nyugdíjas vagy húsz éve, igaz? Húsz éve nem kell bemenned a munkahelyedre. Igaz? Te húsz éve mit csinálsz?

– Amit akarok. Írok, olvasok, és uszodába, meg a szépséges Rebeka után járok. Na, meg leginkább az unokáimat nevelem, amíg kisebbek. Például téged.

– Na, látod! Nevelj tovább!

– Dobáljam a borsót a falra?

– Ha neked jó, dobáld!

– Haladjunk, haladjunk, gyerekek! – szól közbe Papi. – Most nincs idő viccelődni. Szóval, fogd fel, kisapám, hogy a jövőben, aki akar, dolgozik, vagy a hobbiját gyakorolja. Esetleg új mesterségekkel ismerkedik, amiről már beszámoltunk. Vagy tudományos területeken próbálja ki magát, például kutat. Mások művészeti alkotásokat készítenek, festenek, szobrászkodnak, zenét szereznek, verset írnak a saját örömeikre vagy a családjuk, a barátaik szórakoztatására... Pali bácsi, öreg szomszédom egész életében könyvelő volt, de kamaszkorától zenész szeretett volna lenni. Gitározni is tanult. Most felélesztette a hangszertudását, és a régi munkatársaival alakítottak egy bandát...

– Mi filmet készítünk!... – kiált Miri, és aztán Robival, egymás szavába vágva folytatják: – Az egész család csinálja!... Igazi filmet, amit mi írunk, játszunk, forgatunk... A filmben vannak robotszereplők is, hiszen nem tudunk mindent mi eljátszani. A Mesinek elmondjuk, milyen a figura, mi a szerepe, hogy néz ki, mit mond körülbelül, és a Mesi a filmbe szerkeszti ezt a szereplőt, aki gyakran jobb, mint mi. Úgy jelenik meg a filmben, mintha igazi színész volna.

– Értem, hogy filmet csináltok családirag, és ez tetszik – pislogok. – De kinek?

– Magunknak meg az ismerősöknek, barátoknak!... És vannak pályázatok, versenyek, amelyekre be lehet küldeni a kész filmet. Lehet nyerni aranypontokat. Ötven aranypont: saját medence a kertbe. Száz aranypont – családi utazás a Holdra. De nemcsak filmet csinálunk, hanem színházat is játszunk, zenét írunk a Mesivel, zenekart alakítunk...! Igen, Papa, mindenki megtanult több hangszeren is játszani... Koncerteket adunk más családok zenekarával együtt. Vagy csak otthon muzsikálunk, magunknak... És képzeld, olyan jól éneklünk a Mesi segítségével, hogy a te idődben simán leénekeltek volna Taylor Swiftet és Beyoncé-t. Igen! A legnagyobb popsztárok lehettünk volna. Mert a Mesi feljavítja az énekhangunkat! Persze mindenkinek feljavítja, aki akarja, úgyhogy nincsenek sztárok, mert mindenki sztár lehet. Mi élvezzük a saját hangunkat. Meg egymás hangját.

– És persze sokat utazunk, hiszen most van rá időnk! – szól közbe Saci. – Nem csak a Holdra. Húsz országot jártunk be már a gyerekekkel.

– Az csodálatos! – kiáltok. – Utazni én is imádok. És mivel utaztok? Vonattal? Repülővel? Vagy mindenki önvezető autóval?

– Ugyan, Papa, dehogy! A mi időnkben önvezető gépkocsival már csak te jársz, vagyis szóval Papi jár, meg a többi öreg! Sőt, Papi nem is önvezetővel jár! Saját maga vezet!

– Hogyan? – bambulok az unokámra. – Én már öt éve nem vezetek.

– Az volt régen! – mosolyog Papi. – Visszaültem a kormányhoz, Öcsi. Én nem szeretek drónnal repkedni. Tériszonyunk van, nem?

– Drónnal? – pislogok. – A drónok csak csomagot meg bombát tudnak szállítani.

– Az volt régen! 2050-ben már olyan drónok vannak, amelyek repülő autókhoz vagy helikopterekhez hasonlítanak. És mind önvezető! Beül a család, bemondja: Róma, London, Párizs, aztán beszélgetünk, játszunk, alszunk, amíg célba nem érünk. Na, gyerünk, kérdezz, kérdezz, öregem, mert már csak huszonhárom percünk van.

– Ne süss! Ne süss! Az én agyam már lassabban működik.

– Majd feljavítják néhány év múlva, és pörögni fog, ne félj!

PAPA, NE MÁR!

SAMU: „A nagyapánk hozzánk költözött. Én szeretem a Papát, ha háromszáz kilométer van köztünk, de megőrülök tőle, ha csak három méter! Segítség!” Élni és másokkal együtt élni, ez a legszebb és a legnehezebb feladat.

NEM VAGYOK SAMU!

Papa megvédi az állatokat, és kis híján megverik. Papa fel akar világosítani, de inkább én világosítom fel őt. Papa úszni tanít, és majdnem megfullad. Papa ezeremester, és tönkreteszi a mosógépet. Jaj, Papa, ne csináld már!

ISKOLA NINCS, TUDÁS VAN

– Azt akarom kérdezni... – kezdem, miközben még fogalmam sincs, mit akarok kérdezni. – Szóval azt akarom kérdezni, na, igen, Robikám, tőled, hogy... Talán ma nálatok is vasárnap van, és azért nem vagy iskolában?

– Nem azért, Papa! – ragyog rám a dédunokám gyémántszepe.

(A nagynyjától örökölte! Abba szerettem bele hatvan éve. Mármint a nagyi szemébe.)

– Azért nem vagyok iskolában – folytatja Robicsek –, mert nincs iskola!

– Szünet van?! Király! Az iskolából azt szerettem a legjobban.

– Nem, Papa! Nincs szünet. És iskola sincsen.

– Nincs?!...

– Nincs, Papa! Legalábbis olyan iskola nincs, amilyen még anyának meg apának is volt. Ők mesélték, hogy reggel suliba kellett menni. Úgy hívtátok az iskolát, hogy sulis! Oda kellett menni egy nehéz táskával a hátadon, és leülni a többi gyerekekkel együtt egy teremben, és tanulni meg felelni öt-hat órán át.

– Ez igaz!

– Felelni kellett meg dolgozatot írni! És mindenki félt, hogy rossz jegyet kap. Sajnálalak benneteket, mikor Papi ezt elmesélte.

– Na de mi az, hogy nincs iskola? Az lehetetlen! Ha nincs iskola, akkor... akkor, édes gyermekeim, buták maradtok, mint a sötét éjszaka!

– Azt gondolod? – nevet Saci. – Szerintem, Papa, ne versenyezz tudásban még Mirivel sem! Ismerlek: nem szeretsz veszíteni.

– Hogy mi van? – hebegem. – Nem értem... Ha a gyerekek nem tanulnak...

– Ezt ki mondta? – dörren rám Papi. – Annyit tanulnak, amennyinek mi a felét sem tanultuk, kisapám! És főleg azt tanulják, amit szeretnek tanulni. Amire kíváncsiak. Vagy amire kíváncsivá teszi őket a Mesi.

– Mit csinál a kicsoda a micsodával? – pislogok ismét, mint székely a teknősbékára: „Ilyen állat nincs!” – Most már az egészet nem értem.

Saci felemeli a kezét.

– Az időnk kevés arra, hogy a gyerekek oktatásának, tanulásának minden részletét elmagyarázzuk, de Robikám, mondd el a lényegét! Te még tanulsz, te ismered a legjobban.

– Persze, mondom, pontokba szedve.

– Egy: amikor megszületik a gyerek, kap egy saját Mesirobotot, ha a szülők beleegyeznek. Ez lehet egy játékbaa vagy egy mackó is, amilyen régen a gyerekeknek volt. Anyu meg apu is mesélték, hogy azzal beszélgettek, játszottak, azzal aludtak el a kisebbek. A gyerekek el

is nevezik a Mesijüket. Az én Mesimet Charlie-nak hívom. Kettő: a játékfigurában, vagyis a robotban benne van a mesterséges intelligencia, tehát bármit lehet tőle kérdezni, lehet vele beszélgetni ugyanúgy, ahogy a számítógépünkben vagy mobilunkban található mesterséges intelligenciával beszélgetünk.

– De minek neked Charlie, ha van Rózsi?

– Mert Rózsi az egész család barátja és kiszolgálója. Charlie csak az enyém. Ha este, lefekvés után eszembe jut néhány kérdés, és Miri, meg anya, apa, nagyi, meg Papi is éppen akkor szeretne beszélgetni a Mesivel, nem hívhatjuk hatfelé Rózsit. Mindenki a saját robotjával beszélgethet.

– Értem, értem – bólogatok. – Folytasd!

– Három: a felnőttek megmagyarázzák a gyerekeknek, hogy a Mesijük nem élő személy, nem ember, hanem egy nagyon-nagyon okos játék. Ahogy nőünk, növegetünk, nagyon őszintén sokat beszélgetünk a robotunkkal. Még a legtitkosabb titkainkat is elárulhatjuk neki, mert azt soha, de soha nem mondhatja el senkinek. A beszélgetéseinkből Charlie megismeri az érdeklődési körömet, a képességeimet, a személyiségeimet, mert ő egy szuper pszichológus is. Ráadásul – az engedélyemmel – mindent elolvas, ami a neten rólam szól: e-maileket, üzeneteket, jellemzéseket, dolgozatokat, naplókat. Ezekből még többet megtudhat rólam...

– Hogy? Hogy? – kapom fel a fejemet. – Az én robotom, rólam is mindent tudhat?

– Persze, Papa! Ami a neten van, mindent. De ne félj, mint már mondtam, a saját Mesink a titkainkat nem árulja el senkinek. A mi Mesink mindig a mi érdekeinket képviseli. Minket véd, minket támogat, minden tudásával, képességével minket segít. Négy: összegezve: nagyon jól tud tanítani, mert, mint mondtam, kívül-belül jól ismer minket. Jobban, mint bárki más. A gazdája hangjából, viselkedéséből, fintoraiból, mozdulataiból észreveszi, ha éppen feszült, ideges például, és akkor megnyugtatja. Ezeket az apró, finom hangulati jelzéseket még egy szülő sem veszi észre mindig... Tehát a tanításban, pontosabban az ismeretátadásban úgy alkalmazkodik hozzánk, ahogy a legeslegeslegjobb tanár.

A ROBOTOK NEM TUDNAK SZERETNI

– De hiszen ez veszélyes! – kiáltok fel. – Egy gép lesz az ember legjobb nevelője, tanítója, a legjobb barátja? Jobban ismer benneteket a Mesirobot, mint a saját anyátok vagy apátok?

– Bizony, bizony, ez lehetséges – bólogat hevesen dédunokáim anyja, Saci. – Jobban kell, hogy ismerje őket, hogy mindig mindenben a segítségükre legyen. Úgy tudja őket tanítani, ahogy egy szülő soha, ha éppen nem kitűnő tanár és pszichológus. De egyet jegyezz meg, Papa: mi szeretjük a gyerekeinket, és ők szeretnek minket. A Mesinek, szóval Rózsikának vagy a saját robotunknak nincsenek érzelmei. Eljátszhatják, hogy vannak, úgy tehetnek, mintha éreznének – szeretnének, megértenének –, de mi tudjuk, hogy ezek csak nagyon okos gépek, amik utánóznak minket. Nem tudják, nem tudhatják azt az emberi szeretetet, melegséget, bizalmat érezni, amit mi, emberek. És mi sem tudjuk a gépet úgy szeretni, mint egymást. Még annyira sem tudjuk szeretni, mint egy kutyát vagy macskát, pedig azokat néha imádjuk. Mint te is imádod Tapit.

– Ez igaz! – morgom. – Mindig nagyon szerettem az állatainkat. Folytasd, Robikám!

– Folytatom: Öt: a Mesink játékosan, szórakoztatva tanít, és ha valami nem világos előttünk, százszor is, ezerszer is rákérdezhetünk. Egyébként ő is észreveszi a válaszainkból, a gri-

maszainkból, ha valamit nem értünk, és a figyelmünkhöz, a képességeinkhez, a tudásunkhoz alkalmazkodva ügyesen, szórakoztatóan addig-addig magyaráz, amíg meg nem értjük, amit kell. Vagy olyan érzékletes példával illusztrálja az ismereteket, amit talán el sem tudsz képzelni. Ha az ötszáz évvel ezelőtti csatákról tanulunk, akkor a varázsszemüvegen át már ott vagyunk, és mi is harcolunk. Ha királyválasztásról szól a történet, mi is az ünneplők között éljenezünk. Ott vagyunk, amikor Newton fejére esik az alma, és felfedezi a gravitációt. Beszélgethetünk vele erről. Ott vagyunk, amikor Semmelweis felfedezi a fertőtlenítő, klóros kézmosást, és küzdünk mi is a hitetlen, buta professzor ellen, aki tagadja a kézmosás hasznosságát. Persze nem tudjuk meggyőzni a profot, a múltat nem lehet megváltoztatni, de átéljük azt a tehetetlenséget, drámát, amit Semmelweis érzett, amit átélt. És nem felejtsük el, míg élünk. Érted, Papa?

– Értem, persze, hogy értem! És csupa irigység vagyok. Ó, ha én így tanulhattam volna Nyíregyházán hetven éve!...

– Nyugi, Öcsi! – legyint a százéves. – Néhány év, és az asztalosmesterséget így fogod tanulni a saját Mesiddel. Vagyis a Mesimmel... Türelem! Tudod: rohan az idő, elmúlik az ősz, évek múlnak el...

– Na, ja! Megállítanám, de nem lehet.

– Persze, hogy nem lehet, mert az idő könyörtelen vonatan fut minden tovább.

Röhögcsélünk az idősebb énemmel, de látom az unokáimon, hogy fogalmuk sincs, mi a humor tárgya.

– Na akkor folytassuk! – int Robi, és mondja:

– Hat: amitől a mi Mesink, vagyis Rózsink még jobb tanár lesz, az az, hogy ő sosem fárad el, mint már mondtuk, sosem fogy ki az ötletekből, sosem idegeskedik. És ismétlem: mindig alkalmazkodik a testi-lelki állapotunkhoz, hangulatunkhoz, a jó- vagy rosszkedvünkhöz. Még táncolni meg bohóckodni is megtanul, ha kérjük.

A TIGRISSEL TANULUNK MATEMATIKÁT

– Jó, jó, táncolok meg bohóckodom én nektek kérés nélkül is. No, de tulajdonképpen, mit tanít ez a ti Mesitek vagy Rózsitok, Robikám? Mit tanultok? – kotyogok megint közbe, hiszen ez az egyik legfontosabb kérdés. – Kémia, fizika, biológia, matek?...

– Mondom, Papa! Légy türelmes! A Mesi türelmes.

– Én nem vagyok a Mesi!

– Vettem észre. Hét: a Mesi azt tanítja mindig, ami a legjobban érdekli bennünket, ahogy Papi már említette. Csillagászat? Foci? Kutya? Macska? Filmezés? Festészet? Modern táncok? Bármilyen lehet a tanulás tárgya. De miközben, mondjuk, az állatokról van szó, mert az a kedvenc témánk, úgyes belopja a beszélgetésünkbe más tantárgyak ismeretanyagát is.

– Biológia? Földrajz? – villan a szemem, mert hirtelen megértem a Mesitrükköt.
– Úgy van, Papa! – kiált Saci. – Okos vagy!
– Én tudom! – legyintek. – Csak a...
– ...Kossuth-díj bizottsága nem tudja – nevet asszonyunokám. – Ezt a poént már elsütöt-
ted. Uncsi!

Robi folytatja:

– Így, közvetve, az állatok tanításán keresztül minden olyan ismeretet is átad a Mesi, amit az életünkhöz, a biztonságunkhoz, további tanulásunkhoz fontosnak tart. Szóval nemcsak a biológia meg a földrajz szőhető bele ügyesen a tanulásunkba, hanem a természetismeret, a fizika, a kémia, sőt még a matematika is!... Például: „Ha egy nősténytigrisnek élete során tíz lánykölyke születik, és azok is tíz-tíz nősténykölyköt hoznak a világra, de a megszülető tigriseknek csak a fele marad életben, a többi elpusztul a nehéz körülmények miatt, hány csíkos hátú van összesen a tigriscsaládban a nagytól az unokáig?”

– Fogalmam sincs – rántom fel a vállamat. – Pedig én ötös voltam matekból is.

– Persze! – vigyorog gúnyosan Papi. – Mi mindenből kitűnőek voltunk, csak az érettségin hasaltunk el kis híján.

– Na, most ezt mindenképpen el kellett árulni a gyerekek előtt, ugye? – nézek csúnyán a százévesre, de ő csak legyint.

– Mi 2050-ben már nem hazudozunk egymásnak, kisapám. Nem hazudunk, mert a Mesi mindent tud, és figyelmeztet, ha lóditunk.

– A tigrisről jut eszembe! – szól közbe Miri. – Az állatokkal együtt irodalmat is tanulunk.
– És a kislány már szaval is: „Tigris! Tigris! éjszakánk / Erdejében sárga láng, / Mely örök kéz szabta rád / Rettentő szimmetriád?”

Azt a!... Lehidalok. Blake versét talán még Magyarország elnöke sem ismeri! És akkor ez a pöttöm itt kapásból löki, mint egy versimádó?!...

– Tizenhatalc percünk van! – sziszeg Papi, és hüvelykujjával az ég felé bök.

– Oké! – bólint Robi, és hadarni kezd: Nyolc: a Mesi nemcsak úgy tanít, hogy beszélget velünk, válaszol a kérdésekre, de ő is kérdez, feladatokat ad, azaz ellenőrzi, hogy mi marad meg a fejünkben abból, amit megpróbált beleöntögetni. És rajta kívül még igazi embertaná-

raink is vannak, akik minden héten tesztelik, mit tanultunk, és a Mesi nem csinált-e hibát, nem tanított-e valami butaságot. Mert bizony, ha ritkán is, de előfordul!

– És vannak vetélkedők, versenyek, Papa!
 – kiabál közbe Miri. – Képzeld, négyéves kortól minden korosztálynak külön-külön rendeznek tudásversenyt! És mindenki otthonról versenyez. A Mesink nem segíthet. Egyedül kell válaszolni a kérdésekre vagy megoldani a feladatokat. Minden héten egyszer lehet jelentkezni a játéokra. És a helyezésünktől függően – első, második, harmadik – aranypontokat kap a család. Húszat, tízet, ötöt, vagy csak a vetélkedőn való részvételért egyet. De ezt már mondtuk! Száz aranypont – holdutazás!

A MI KINIZSINK

A gyerekek állatait össze akarja gyűjteni a gonosz polgármester. Ki segíthet? Naná, hogy Kinizsi Pál, Mátyás király hadvezére! No de ő már ötszáz éve halott! És akkor mi van? Fel kell támasztani! Humor, izgalom, történelem testközelből.

A MI DÓZSÁNK

Hogyan kerül A mi Kínizsink című regényből már ismert négy gyerek, a történelemtanár meg egy vizsgáló az 1514-es parasztháború közepébe? És ha már ott vannak, miért akarnak találkozni a vezérrel, Dózsa Györggyel? Mernél velük menni?

ALMÁSPITE, BŰN ÉS BÖRTÖN

– Szuper! – tapsolok a dédunokáimnak. – Biztos, hogy a mai gyerekek boldogan és azonnal hozzátok időutaznának, ha meghallanák, amit meséltetek! Bár!... Bár a tanulásnál még jobban érdekelnék őket az új kütyük!

– Mityük? – kérdezi Miri.

Robi legyint.

– Papa a technológiai újításokat nevezi így! Persze, hogy születtek kütyük, Papa! De még mennyi! A drónokról már beszéltünk. Ezer és ezer repked a levegőben. Rózsikáról is tudsz, aki nem csak mindenre válaszol, amit kérdezel, de takarít, főz, mos, mosogat, a család legjobb barátja, segítője. Az embert operáló, biztoskezű orvosi robotot is említettük. Azt a rengeteg kütyüt, ami körülvesz minket otthon, fel sem lehet sorolni. Bennük a leglényegesebb az, hogy mindet a mesterséges intelligencia működteti. Ha nincs a Mesi, nincs semmi.

– Figyelj, Papa! – szól közbe Miri, az én gyönyörű dédunokám. – Én is mondok egy varázslatos csodát, ami, szerintem, neked tetszeni fog. Ha megkívánsz százéves korodban – vagyis amikor már Papi leszel – egy almáspitét, de olyat, amelyet a mamátok süttött, akkor a Mesi megkeresi a régi receptet a neten vagy akárhol, betáplálja a nyomtatóba, ami öt perc alatt elkészíti a sütit!

– És az majdnem olyan finom, mint az anyué volt! – sóhajt közbe a százéves Én.

Erre persze összefut a nyál a számban.

Óh, istenem! A vasárnapi pite!... Amit titokban befaltunk a testvéreimmel, és morzsa sem jutott a vén dögöknek, vagyis, bocs, a vendégeknek.

– Hogyan lehet felgyorsítani az időt! – sikoltok, mint aki rajzszögbe ült. – 2050-ben akarok lenni most azonnal!

– Nyugalom, Öcsi! – mondja Papi velem szemben. – Majd leszel húsz-huszonöt év múlva.

– És ha közben agyoncsap egy villám, vagy valaki egy sötét utcasarkon?

– Úgy nézek ki, mint akit agyoncsaptak egy utcasarkon?

– Nem egészen! – heherésem, aztán felkapom a fejemet. – De várjunk csak! Erről jut eszembe: milyen a bűnözés húsz év múlva? Lopás? Rablás? Gyilkosság? Vannak gonosztevők? Börtönök?

– Vannak bűnözők, igen, bár kevesen, és vannak börtönök is, bár nem így nevezik, és nem úgy működnek, mint régen. De ez egy nehéz kérdés, kisapám. És már csak tizenöt percünk van.

– Akkor mondd gyorsan!

– Majd Robi! Ő jobban tudja, tanulta.

És okos dédunokám elkezd hadarni:

– Azért kevés a bűnöző, Papa, mert a Mesi már a gyerekkorunkban észreveszi, ha valamelyik kölyök ellenséges a többiekkel, vagy nem tartja be a szabályokat, és nehezen kezelhető. Tehát az ilyen kis fószer már kiskorában olyan nevelést, gondozást kap, ami megelőzi a – hogy is mondjam? – felnőttkori rosszkodását. Ha mégis elkövet valamit, lop, rabol, nagyon hamar lebukik. És ezt ő is sejtheti, mert tudja, hogy kamerák figyelnek mindenütt: utcán, téren, boltban, parkban. A kamera-felvételeket persze csak büntett esetén szabad megnézni, csak akkor lehet használni, soha máskor.

– De ha éppen kamerán kívül csinál valaki valami szemétséget, mondjuk otthon, vagy az éjszaka sötétjében a híd alatt? – kérdezem.

– Akkor elmeképpel leleplezhetik – mondja Rob.

– Mi az az elmekép?

– Egyszerűen szólva: az agyunkból fel lehet idézni képként vagy videóként, amit csináltunk vagy láttunk. Tehát a megfelelő technológiával például ki tudják vetíteni egy képernyőre, hogy mit ettél reggel.

– Azt nem kell kivetíteni. Azt elmondom.

– Oké, Papa, azt elmondod. De ha valakinek ellopod a kutyáját a kertjéből, mert megtet-szik az eb, azt nem mondod el. Nem mondod el, de a hippocampus, ami az agyadban a me-móriáért is felel, megőrzi a jelenetet, és lebuksz. És hogy

egy krimisebbet mondjak: ha valaki embert öl, ami nálunk nagyon-nagyon ritka, a gyilkos agya egy ideig megőrzi az áldozat képét, amit előbányászhatnak a hippocampusából, és nincs tagadás meg hazudozás. A tettes javítóintézetbe kerül, amit már nem nevezhetünk börtönnel. Az intézet-ben ugyanis a Mesi meg egy pszichológus addig beszélget a gyilkossal, amíg...

– ... le nem szokik az öldöklésről?

– Körülbelül, Papa.

– Hú! Ez nagyon érdekes! Bár nem szeretném, ha az én hippoizémből...

– Hippocampusodból.

– Ja, ha abból kivetítenék az emlékeimet. Az embernek vannak titkai...

– Robi elmondta, hogy ilyesmit csak bűnügyek esetében csinálhatnak – nyugtatgat Papi. –

A titkaink titkok maradnak.

TALÁLKOZÁS ŐSEINKKEL

– És ha már az elmeképről beszélünk – szólal meg harmincéves Saci unokám –, mondjuk el a Papának, mi a legjobb, a legeslegjobb családi programunk.

– Én! Én! – kiabál Miri, és már mondja is: – A Memory a legjobb! Akkor a Mesi felidézi azokat, akik már nem élnek a családból, és mindenki megjelenik. Elénk ülteti Judit dédit meg az üknagyszüleinket, Dezső papát, Kati meg Edit mamát, és mindenki mást, akit látni akarunk a családból. Még az Adolf nevű ük-ük-ükpapit is, aki honvédhadnagy volt Petőfi mellett, és mesélni tud a forradalomról. Mind velünk vannak, és beszélgetünk, emlékezünk a régi időkre, amikor még éltek, és minden egészen más volt...

– Én ezt nem értem! – pislogok. – A Mesi kivetíti a fényképeiket, vagy megmozgatja őket, hogy életszerűbbek legyenek? Ilyen már ma is van.

– Nem, Papa! – veszi át a szót Robi. – A megmaradt régi fotók, a hang- és videófelvételek segítségével a Mesi megeleveníti az elhunyt családtagokat három dimenzióban. És úgy beszélgetünk velük, mintha élőben ott lennének mellettünk, velünk. Mintha ők is látnának minket. Akikkel megmaradt hangfelvétel, mint Edit meg Judit mama esetében, azok a saját hangjukon beszélnek. A többiek hangját a Mesi a mi hangunk alapján kitalálja.

– Ó, de szeretnék egyszer velük együtt ott lenni, amikor beszélgettek! – kiáltok fel.

– Ne szeress! – legyint Papi. – Mert ha velük együtt ott lennél, az azt jelentené, hogy alulról szagolod az ibolyát.

– Ja, tényleg! – bámulok rá. – Akkor inkább nem szeretnék... És mondjátok, meg lehet ölelni a feltámadt rokonainkat?

– Azt azért nem! – nevet Saci. – Csak hologramként jelennek meg. Tudod, mi az, ugye?

– Naná! A Csillagok háborújában így látjuk Leia hercegnőt.

– Így van, Papa! Tehát ott ülnek, állnak előttünk, de nem érinthetjük meg őket. A csodálatos az, hogy a Mesi nemcsak a neten található fotókból meg a videókból formálja meg, kelti életre elhunyt őseinket, hanem minden régi levelet, feljegyzést, naplót, hivatalos iratot, újságcikket, emlékkönyvet, amit a világhálóra felpakoltak, felpakoltatok – például képet, szö-

veget a blogra, vagy amit elküldtetek valakinek e-mailben –, azt a Mesi felhasználja az életre keltéshez.

– Úgyhogy, rajta, Papa! – vigyorog Robi dédunokám pajkos képpel. – Minden titkot, a szerelmeid meg a vetélytársaid történetét, amire még emlékszel, írd le, diktáld fel egy dokumentumba, és minden fotót meg szerelmeslevelet szkennelj be!

– Majd, ha fagy! – mondom. – Mindenesetre csodálatos, hogy találkozni és beszélgetni tudtatok az én kis feleséggemmel, Juditkámmal. Gondolom, szidott.

– Dehogy, Papa! – csattan fel Saci. – A Mesi nem enged, hogy a Memoryban családi veszekedés legyen. Arra ott az élet!

– Na, várjunk csak! – kapom fel a fejem. – Ha a Mesi meg tudja jeleníteni a már nem élő személyeket, akkor még könnyebben fel tudja idézni három dimenzióban azokat, akik élnek, de mondjuk, messze vannak, más városban, más országban...

Kedves Zsuzsikám!

Ne haragudj, hogy tegnap nem írtam, de segíteni kellett apunak a ~~deszkát~~ felpakolni és aztán annyire elfáradtam, hogy elaludtam. Reggelig aludtam és akkor jutott eszembe, hogy nem írtam neked.

Sokszor gondolok rád. Veled álmodtam. Moziba mentünk, a Fekete Orfeuszra, de nem kaptunk jegyet. Akkor felébredtem.

Remélem, hogy vasárnap elengednek téged is és kimegyünk a Sóstóra. Tíz órára érted megyek, ahogy megbeszéltük.

Addig is öllelek és sokszor csókollak

Gabi ♡

GYEREKRABLÁS A PALÁNK UTCÁBAN

Lajcsi elrabolja saját magát a barátai segítségével. Örület! Mit akar? Azt, hogy elvált szülei újra összeházasodjanak. A terve sikerül? Nem sikerül? A regény bekerült a tankönyvekbe és film is készült belőle.

PETEPITE

Képzeld el, hogy reggel felkelsz, és már nem te vagy te, hanem valaki más a családból. Hogyan élsz, létezel helyette? És helyetted az a családtagod, aki a te bőröndben él? (A Pete-Pite az Év Gyerekkönyve lett, nemzetközi díjat kapott, és bekerült a tankönyvekbe.)

ÍME SAGALIKITAK, A PILLANGÓ!

És mintha a Mesi a képzelődésemet akarná bizonyítani, hirtelen vibrálni kezd az asztal felett a levegő, és a levegőben három dimenzióban lebegve feltűnik egy eszkimó kislány. A látomás először halvány, homályos és remegő, de aztán kitisztul.

Honnan tudom, hogy eszkimó volt a kislány?

Ugyan már! Csak megismerek egy eszkimót a bundás kabátjában, meg a nagy szőrös kucsmasapkájában a jellegzetes arcával meg a mandulavágású szemével! Pláne, ha egy hómező közepén áll, és mögötte totyog egy fókafióka.

– Szervusz, Miri! – szólal meg magyarul az Északi-sarkkör gyermeke. – Megyünk Afrikába?

Pislogok, mint a verandán haldokló villanykörte, amit most már ki kell cserélni.

– Ez beszél magyarul? – hörgöm halkan, nehogy megzavarjam a látomást.

– Papa! Nem EZ, hanem Ő! – oktat Miri. – És nem tud magyarul, de a chipünk, tehát a Mesi tolmácsprogramja rögtön fordítja, amit mond az ő nyelvéről magyarra. Egyébként a barátnőm, és Sagalikitaknak hívják.

– Szép név – nyögöm. – Nyelvtörő vetélkedőn feladat lehetne. Bár nekem a Miri jobban tetszik.

– Nem csak a neve szép – mondja Miri –, hanem a név jelentése is. Pillangó! Mindenesetre ez szebb, mint a húga neve. Képzeld, Papa, úgy hívják, hogy Isapoinhkyaki.

- Ne mondd! És ez az ízé... Isaporéshamu mit jelent?
- Isapoinhkyaki, Papa! – dörren rám a dédunokám. – És azt jelenti, hogy Éneklő Varjúnő!
- Komolyan? Érdekes. A Pillangó tényleg szebb.

Aztán Miri a Sagaliki... mindegy. Szóval a kislányhoz fordul, és vidáman azt mondja: (Legalábbis körülbelül.)

– Ii, nunaqaaqasimajunut tikinniaqpugut, kisiani uattiarukkanniq, pillugu uqaqatiqarama itturannik maannaujumi!

A Pillangó felnevet.

– Rendben van! Szia! – kiáltja magyarul, és a fókafiókával együtt eltűnik a levegőben.

– Bocsánat! – pislogok a dédunokámra. – Az előbb nem értettem pontosan a nunatikika-kipisít, ha jól ejtem ki.

Miri vihog.

– Jaj, Papa, folyton viccelsz. Azt mondtam neki magyarul, hogy „Igen, megyünk Afrikába, de majd később, mert most éppen a dédnagyapámmal beszélek.” Ezt a Mesi lefordította inuit nyelvre.

– Inuit? Szép nyelv. Egyébként, hogyhogy mentek Afrikába? Ő körülbelül Grönlandon van vagy Alaszkában, te meg Magyarországon. Afrika pedig a Földközi-tengeren is túl.

– Virtuálisan megyünk, Papa, varázsszemüveggel. Tudoooo!... Nem vagyunk ott, csak úgy látunk mindent, mintha ott lennénk a Serengeti Nemzeti Parkban. Oda megyünk. Van egy kedvenc oroszlánunk. Meglátogatjuk, mert kölykei születtek. Meg akarjuk simogatni a kicsiket. Persze csak virtuálisan, simogató mozdulatokkal. Mi nem érinthetjük meg őket, ez hátrány, de a mamájuk sem haraphat meg minket, ez előny.

– Elég nagy előny! – morgok, és megeresztek egy nagy Nógrádi-sóhajtást, amit még az ősapáimtól örökölttem. – Úgy látom abban a távoli új világban, ami a jövő, semmi sem igazi. Képzeletben lehet operálni sebészként, képzeletben lehet találkozni a barátainkkal és képzeletben utazni Afrikába, hogy képzeletben oroszánt simogassunk. Ezek szerint huszonöt év múlva semmi sem lesz igazi, csak az almáspite.

Saci nagyot sóhajt. (Ő is Nógrádi.)

– Sajnos, Papa, ki kell hogy ábrándítalak: az almáspitében egy szem cukor és egy deka alma sincs. Az élelmiszer-nyomtató nem az eredeti alapanyagokból készíti el az almáspitét.

– Neeem?! – bámulok anyává korosodott unokámra. – De ha nem lisztből, vajból, cukorból, almából süti, akkor miből?

– Élelmiszer-patronokból, Papa. A patronokban van minden, ami az eredeti pitéhez kell. Növényi fehérje, zsiradék, rost- és ízesítő anyag, színező. És a hús, amit eszünk, a csirke, a marha, az sem igazi hús. Egyetlen csirkét, libát, tehenet sem kell levágni ahhoz, hogy a legfinomabb husikát együk. És ízre minden műhús olyan, mint az igazi! Ugye, Papi?

A százéves Én dühösen hadonászni kezd.

– Ezt hagyjuk, jó? Ezt hagyjuk!

Saci meg a dédunokáim kacagnak. Ebből tudhatom, hogy a vidámság forrása egy Papi-val kapcsolatos poénos sztori.

– Én mesélem el! Én mesélem el! – kiabál Miri, és már mondja is: – A Papi szeretett volna igazi húst enni. Anya kijelentette, hogy oké, ő tudja, hol lehet venni igazi húst. El is ment, meg is vette, és meg is csinálta rántott húsnak. Megettük. Papi, már bocsánat, két pofára falt. „Na, látjátok?! – szuszogott, mikor befejeztük az ebédet. – Most megízlelhattétek, milyen az igazi hús!” És akkor anyu nevetve meg sírva, meg bocsánatot kérve bevallotta, hogy amit ettünk, az is műhús volt. Mert igazi húst már nem lehet kapni, miután az állatok levágása tilos.

– Hehehe! – dörmögi Papi gúnyosan. – Nagyon vicces volt. Becsapni egy öregembert...

– Már ezerszer bocsánatot kértem! – ugrik a százéves Énem nyakába Saci. – De éppen te bizonyítottad be, Papikám, hogy a műhús ugyanolyan ízű, mint az igazi.

– Nekem ez akkor sem tetszik, ha ugyanolyan ízű – dörmögök. – Ha nincs rántottcsirke vasárnap délből petrezselymes krumplival meg uborkával, én nem akarok 2050-ig élni.

– Már megbeszéltük, hogy ezt gyorsan elfelejted! – kiált rám Papi. – Ha te nem élsz, én sem élek!

– Tényleg! Bocs! – húzom el a számat. – Jöjjön a műhús! Ha te túlélted, én is túlélem.

– Miután én te vagyok, ez logikus – mondja Papi és most már vigyorog.

Mirire pillantok, mert miközben az eszkimó Pillangóval beszélt, egy kérdés a fejembe ragadt. Mi is volt az? Megvan!

– Mi az, hogy a „barátnőd”? – kérdezem.

– Mi van, Papa? – pislog rám a dédunokám. – Mit akarsz kérdezni?

– Hogyan lehet a barátnőd egy eszkimó kislány? Voltatok Grönlandon? Vagy ő volt itt turista Siófokon, és megismerkedtetek?

– Nem, Papa, Pillangó nem volt itt, és mi nem voltunk náluk. A Barátkozó hozott össze minket. A Barátkozó egy program, amellyel a mi Mesink megkeresi a hozzánk leginkább illő embereket a világban

– Gyerekkorunkban mi még az oviban, az iskolában meg a bulikon barátkoztunk.

– Úgy is lehet, Papa! Úgy is jó lehet. Persze! De a Barátkozóval keresni szerte a világban, ahova talán soha nem jutunk el, az is nagyon hasznos és érdekes. A mi Mesink ugyanis, mint már mondtuk, tökéletesen ismer minket. Érted?

– Értem.

– Százszor jobban ismer, mint bárki más a családban, ahogy azt már mondtuk. Elhiszed?

– Sajnos, igen! – húzom a számat. – Néha úgy érzem, ha a fiaimból kellene levizsgázní, megbuknék.

– Kösz, öregem, az őszinteséget! – vigyorgott Papi. – Ez abszolút így van. A fiaimat sem ismertem eléggé. Az unokáimat meg a dédunokáimat pedig annyira sem ismerem, mint az autóm szerkezetét, amiről egyébként fogalmam sincs. Nem látok sem a fejükbe, sem a lelkükbe.

– A Mesi – folytatja Miri –, ahogy Robi már elmesélte, ismeri minden szokásunkat, minden tulajdonságunkat, titkos gondolatainkat, kívánságainkat, álmainkat. Ezer és ezer dolgot tud rólunk. Ezzel a sok ismerettel keresi világszerte a több százezer, sőt millió ember saját Mesijével együtt a legtökéletesebben megfelelő barátokat. Azokat, akikkel kölcsönösen a legjobban érezzük majd magunkat. Aki a legjobban illik hozzánk. Így talált az én Mesim az eszkimó barátnőmre, Pillangóra. De természetesen nem kötelező a Mesi által választott baráttal barátkozni. Ha a hologramos találkozásnál, beszélgetésnél mégsem vagyunk szimpatikusak egymásnak, a Mesink keresgél tovább. Érted?

– Nem, Mirikém, nem értem. Buta vagyok?

– Nem, Papa, nem vagy buta. Csak 2026-ban élsz. Mondom egyszerűbben. Ha én nem szeretem a tökfőzeléket, a Mesi olyat keres, aki szintén nem szereti a tökfőzeléket. Ha én szeretek festegetni, akkor festegetőt keres. A Mesi megkeresi, aki ugyanazt a zenét, filmet, színt, illatot, állatot szereti, amit én. Sőt! Ha én szeretek arról álmodozni, hogy egy szőke, kékszemű Marskutató lesz a párom, aki mesefigurákkal telepingált drónjával jön a randira, akkor olyat keres, aki szintén ilyesmiről álmodozik.

– Hogy micsoda? Szőke, kékszemű jön mesedrónnal?...Te erről álmodozol, Mirikém tízévesen?

– Tizenegy, Papa, és semmi közöd az álmaimhoz! Nem vagy a Mesim.

– Ez igaz! Mondjuk, nem is akarok a Mesid lenni. Néha jobb, ha nem tudunk mindent a családtagjainkról... Méghogy szőke, kékszemű mesedrónnal!... Az én álmaim a jövő páromról kicsit egyszerűbbek voltak. Ugye, Papi? Legyen olyan szép és csinos, mint Marilyn Monroe, főzzön olyan jól, mint anyu, és esetleg legyen olyan gazdag, mint az angol királynő. A többi tulajdonságát majd csak megszokom valahogy.

Papi bólogat, a többiek vihognak, én meg igyekszem szeretettel pislogni a dédunokámra. Nem merem megmondani, hogy én inkább még mindig a nyugdíjasklubban vagy a parkban üldögélve keresek barátot.

Miközben így pislogok és heherészek, belibeg az ajtón egy gyönyörű asszony! Kisimult arc, nevető száj, csillogó szemek.

A ROBOT ROBOTOL, AZ EMBER MEG KACAG

Majdnem lebukfencezem a szőnyegre.

Honnan kóvályog be egy ötvenes bombázó hozzám, akit már a vidám öregasszonyok is elkerülnek?

– Szia, Papa! Hogy vagy? – szólal meg a szép vendég, és a hangjáról azonnal megismerem.

– Anita! – kiáltom. – Te vagy?

– Abszolút, Papa! Örülök, hogy megismered a menyedet néhány évtizeddel idősebb kiadásban is.

– De hát hogyan...? – dadogom. – Te jobban nézel ki, mint...

– ...mint huszonöt éve? – fejezi be a menyem nevetve az én sértő megjegyzésnek indult mondatomat.

Óvatosan bólintok. Mert nem csupán a lenyűgöző megjelenése meghökkentő, hanem a kacagása is.

A menyem, életében sem nevetett délután háromkor!

Legfeljebb reggel nyolckor, kávé után, ha a gyerekek már elmentek a suliba, a mosógép nem folyt, a férjének nem kellett inget vasalni, és a telefonja sem pityegett valami sürgős idegesítőt.

A BÁTYÁM ZSENI

TOM: „A tesóm dilis. Persze zseni is, mert feltalálta a szuper tolmácsprogramot, és így az emberek minden nyelven beszélhetnek egymással. De azért dilis. Még szerencse, hogy itt vagyok én meg a hatodikosok szövetsége...”

AZ ÖCSÉM ZSENI

Tom iskolatársa, Digó folyton a verekedéseivel dicsekszik. Tele van karmolásokkal, foltokkal. Aztán kiderül, hogy nem is verekszik... És nem csak hogy nem verekszik, de nagy veszély leselkedik rá. A kérdés: megmentse-e Digót, bár utálják?

Az ember lányának nemigen van kedve napközben vigyorogni, ha éppen fejben listát ír, hogy aszondja: bevásárlás, szerviz, vacsora, gyerek, szülői értekezlet, mosás, vasalás, munka, határidő, anyós, após, ünnepek...

– Hogy csinálod?... – hebegem ismét. – Hogy csináltad, hogy ilyen... Hogy is mondjam? Hogy ilyen lettél?

– Úgy, Papa, hogy nem robotolok. A robotok dolgoznak helyettem. Szabad vagyok. Uszoda a családdal, torna Rózsival, egészségőrzés a Mesivel, új szakma tanulása az egyetemen, és persze robotkozmetika, robotmasszázs, hogy fitten táncolhassam el Júliát a Hetvenesek Balett-pódiumán.

– Aha! Aha! – hüledezek. – És gondolom, az is számít, hogy én sem idegesítelek halálra. A menyem nevet.

– Ha már így bevallod: hát igen! A szurkapisztkád elmaradása is sokat javított a formámon. Nevetünk mind. Majd Anita folytatja:

– De tudod, Papa, milyen nehéz volt megszokni, hogy már nem kell főzőm, csak ha éppen akarok, hobbiból?

– Ó, jaj, tényleg?

– Nem kell takarítanom, mert a gépek mindent felsikálnak!

- Ó, jaj, tényleg?
- És még bevásárolnom sem kell, mert az okoshűtő tudja, hogy miből van már nagyon kevés, és megrendeli, a drón meg hozza.
- Ó, jaj, tényleg?
- Ó, jaj, tényleg, Papa, és ne csúfolódj, mert rád is igen sok szokatlan új szokás vár a következő évtizedekben!
- Na, gyerekek, itt az idő! – áll fel a százéves énem, és tapsol, mint én szoktam, ha sürgetem a családtagjaimat. – Most már elég az enyelgésből! Két perc múlva lejár a látogatásunk! Integessetek a Papának.
- Mi az, hogy integessenek? – háborodok fel. – Semmi ölelés? Semmi búcsúcsók?
- Semmi, semmi! – hadarja a vén csont, aki én leszek. – Nem vetted észre, hogy eddig sem mentünk a közeledbe? Ahogy a Memoryban – ha emlékszel rá –, most sem tudjuk megérteni egymást.
- És a gyerekek meg Saci, Anita, és Papi búcsút kiáltva, integetve egyre halványabbakká, áttetszőbbekké válnak, míg el nem tűnnek, mint füst a levegőben.
- Én meg csak állok hökkenten és némán. Aztán visszahuppanok a díványomra, és bámulom a szobámat, ahol az én drága vendégeim üldögéltek az imént.
- Valóság volt? Vagy álmodtam?

A NAGYIKÁM ZSENI

Az unokái sem tudták, hogy a nagyijuk lánykorában Sellő néven titkosügynök volt. Ez csak akkor derül ki, amikor Gerit elrabolják. Nagyinak elő kell kapnia a palacsintasütőt, hogy szétcsapjon a banditák között.

SEGÍTSÉG, EMBER!

Nógrádi Gábor könyvében negyven állat panaszkodik, gúnyolódik, sír és kacag, miközben elmondja: hogyan él, és hogyan kell őt etetni, gondozni – szeretni. Tíz kiadás, százezer példány. Zenés játék is készült a könyv alapján.

ÉS AKKOR MOST ELMONDOM, MILYEN LESZ A JÖVŐ

– Papa! Ébresztő! Papa! – hallom Sacit, ami egészen valóságosnak tetszik. – Hagytalak egy teljes óráig aludni! Ilyen jó unokád vagyok. Remélem, kipihented magad! Gyere! Kelj fel! És segíts a dogában!

– Jó, jó! – nyögöm, és feltápászkodom, mint egy kutya, akit ki akarnak kergetni a szobából, de nincs kedve világot látni.

– Egy percet sem aludtam! – mondom, és megpróbálom a beragadt szemhéjamat kinyitni.

– Szegény Papa! Egy percet sem? – hallom a csúfolódó hangot. – De akkor ki horkolt úgy, hogy az előszobában leestek Páll Anti korondi cserepei a falról?

– Hahaha – morgok. – Most már elzárhatod a viccforrásodat, mert esetleg elfelejtetek segíteni.

– Bocs! Már el is zártam!

Végre kinyitom a szemem és ránézek az ébresztőmre.

Furcsa. Nagyon furcsa. Tisztára úgy néz ki, mint Miri. Megnézem alaposabban.

– Mi az, Papa? Mit nézel úgy? Nem láttál még fehér embert?

– Az a helyzet, Sacikám... Az a helyzet, hogy nem tudom, te most az unokám vagy, vagy a dédunokám vagy?

– Húha, Papa! – lép hátra Saci. (Vagy Miri?) – Te nem szoktál inni... délután. Vagy bekatantál? Remélem, nem fertőző!

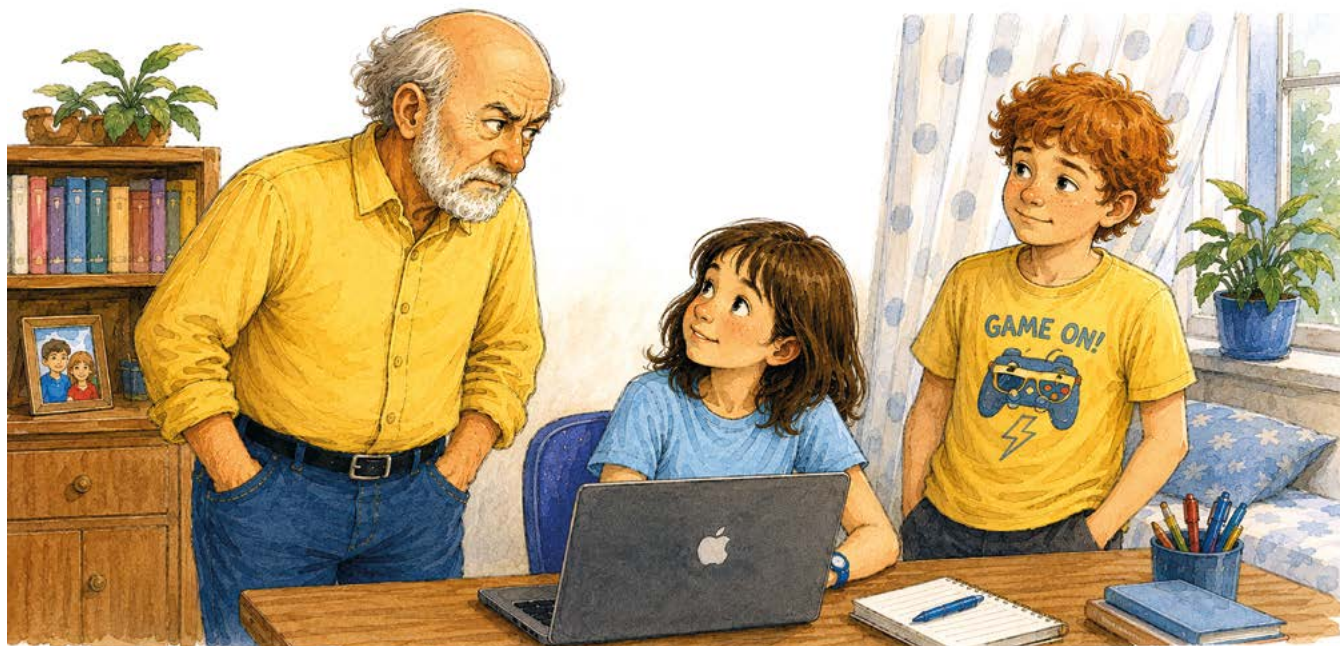
– Nem fertőző! – mondom dühösen és felállok. – Na, mi van azzal a dolgozattal? Mi a téma? Hogyan képzelem el a jövőt, mi lesz húsz év múlva?

– Igen, pontosan. Miért? Van valami ötleted?

– Ötletem? Akad! Na, menjünk Sacikám, és kapcsold be a mikrofont a laptopon, ahogy szoktad.

Kimegyünk a nappaliba.

Beni hallhatott valamit, mert besétál. Egészen Robi! Csak a ruhája meg a haja más.

– Mi van, Papa? Nagyon borzas vagy. Most ébredtél?

– Azt nem tudom, hogy most ébredtem-e, vagy nem is aludtam, ahogy azt sem tudom biztosan, hogy... hogy te...

Elhallgatok. Nem akarom, hogy Beni is részegnek vagy dilinyósnak nézzen.

Saci segít ki a tétovázásból:

– Papa nem biztos benne, hogy mi az unokái vagy a dédunokái vagyunk.

– Értem – mondja Beni komolyan, mert komoly gyerek. – Majd, ha orvos leszek, meggyógyítom az agyadat, de addig fogadd el, hogy az unokáid vagyunk.

Saci bekapcsolja a mikrofont, én pedig leülök a laptop elé.

– Mit diktálsz? – kérdezi legkedvesebb fiúunokám,

– A doga témája – hadarja Saci –, hogyan képzeljük el a jövőt?

– Aha! – mondja Beni, majd örökölt családi kételkedésével hozzáteszi: – És Papa ehhez hozzá tud szólni?

- Azt mondja.
- Maradhatok? Én is nagyon kíváncsi vagyok, mit jósol Papa a jövőről?
- Nem jósolok, Benikém! Tudok!
- Igen? És megengeded, hogy néha egy kicsit majd mosolyogjak?
- Persze, kisunokám! Röhögjél csak nyugodtan. Ráérsz később bocsánatot kérni.
- Haha – mondja Beni halkán. – Haha.
- Akkor kezdem – mondom Sacinak, és elkezdem.

– Azt mindenki tudja már ma is, hogy húsz év múlva, vagy hamarabb, a mesterséges intelligencia fog mozgatni, irányítani, éltetni mindent. Az AI, magyarul MI, illetve az én elnevezésemben a Mesi irányítja majd a robotokat, a gyárakat, a háztartásokat, a közlekedést, szóval mindent az okos hűtőszekrénytől az okosvárosokig.

– Okos hűtőszekrény? – néz rám Beni.

– Ha folyton bele fogsz szólni a beszámolómba, akkor inkább sétálj a szobádba, és nyomogasd a kütyüdet.

Beni elhúzza két ujját a szája előtt, mint aki becsuk egy zipzárt .

– Helyes! – mondom, aztán mindent elmesélek, amit délutáni látomásomban százéves önmagamtól, a dédunokáimtól és a felnőtt Sacitól meg a menyemtől, Anitától megtudtam a jövőről.

Látom az unokáimon, hogy néha nehezen tudják megállni, közbe ne szóljanak, ellent ne mondjanak. De nagy önuralommal (amit nem tőlem örököltek) beharapják a szájukat, és csak csodálkozó szemük nyílik hatalmasra.

Ezt a kirobbanásra készülő kételkedésüket, meghökkenésüket, illetve ellenkezésük nyilvánvaló jeleit látva különösen meglepő, hogy mikor befejezem a várható jövőről szóló elbeszélésemet némán bámulnak rám.

Anita hangja harsan fel mögöttem. A jövőről szóló mesém lendületében nem is vettem észre, hogy bejött.

- Miket ki nem tudsz te találni, Papa! – mondja és nevet. – Te tényleg író vagy!
- Igen? – pislogok. – És ez most derült ki?

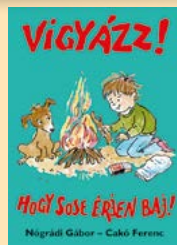
VÉGE

MINDEN ÉLETRE TANÍTÓ ÉS BALESETMEGELŐZÉSI KÖNYV INGYENESEN LETÖLTHETŐ!

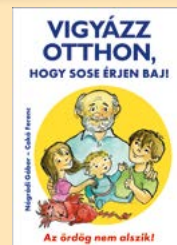
IDENÉZEK, ODANÉZEK

Sok száz tábla van az utcákon, az épületekben, a parkokban, a strandokon, azaz körülöttünk mindenütt. Vajon mit jelentenek? A nagyalakú, csupa rajzos könyvvel azt szeretnénk, ha egyetlen gyereket sem érne közlekedési baleset. **Idenézek, odanézek**

VIGYÁZZ! HOGY SOSE ÉRJEN BAJ!

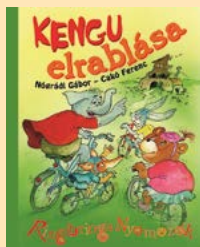
Százhatvan színes oldalon szórakoztatva, vidám szövegekből és rajzokból megtudható, mire kell vigyáznia egy gyereknek az utcán, a hegyekben, az erdőkben, a járműveken, a vízben és a viharban, a télen és a nyárban. Az életben. **Vigyázz, hogy sose érjen baj!**

VIGYÁZZ OTTHON, HOGY SOSE ÉRJEN BAJ!

Az aggódó Papa és három okos unokája tizenhat vidám történet segítségével mesélik el a gazdagon illusztrált könyvben, hogy az otthoni élet ugyan sok veszéllyel jár, de ezeket a veszélyeket el lehet kerülni.

Vigyázz otthon, hogy sose érjen baj!

KENGU ELRABLÁSA

A nyúl, az elefánt, a mackó és a róka a legbonyolultabb bűnügyeket is kinyomozza. Minden oldal csupa rajz, játékos betű, rejtélyes, rejtvényes szöveg. Mire elolvasod, mire végig neveted, jobban fogsz olvasni. Tanulj szórakozva! Szórakozz tanulva!

Kengu elrablása

ELLOPTÁK A BICIKLIMET!

A négy kis állatkölyök Karóka ellopott bicója után nyomoz. Mindenkinek van egy zseniális ötlete: hogyan lehetne a tolvajokat megtalálni. Ötlet van, eredmény nincs. A maci balletozik, az elefánt hegedül, a róka siránkozik, Nyíl-Nyúl pedig mindent feljegyez.

Ellopták a biciklimet!

A PÉNZ NEM A FÁKON NŐ!

Itthon először jelent meg gyerekeknek pénzről, takarékoságról, munkáról, vállalkozásról, üzletről és a piacról szóló könyv. Játékos feladatok, humoros történetek, megszívlelendő idézetek mellett közel száz karikatúra teszi szórakoztatóvá az igen fontos témát.

A pénz nem a fákon nő!

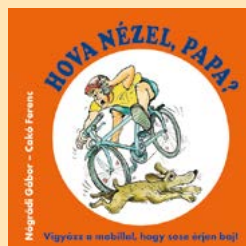
www.nogradi.hu

NYEREGBE, SRÁCOK!

A Papa, unokái segítségével vidám, kalandos helyzetekben tanulja meg a kérekpáros közlekedés szabályait. Jobb ma egy könyv, mint holnap a felsebzett térd, nem? Fejezetcímek: Mountain bike vagy trekking? Ez kötelező, az nem. Egy kortyot sem, Papa! Kerüld ki vagy fejbe vághat! Éljen az elsősegély tanfolyam! Jó Papa holtig tanul. Tekerjünk télen is! Ha jót akarsz, számíts a rosszra!

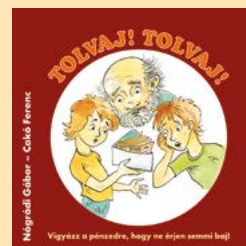
Nyeregbe, srácok!

HOVA NÉZEL, PAPA?

Tedd el a mobilodat és pattanj a kérekpárra! A mobilozás – beszélgetés, esmesezés, netezés – miatt számtalan súlyos baleset történik. Gyerek és felnőtt együtt tanulhatják meg a vidám, kalandos helyzetekből, humoros illusztrációkból, mire kell figyelni, mire kell vigyázni a járdán és az utakon.

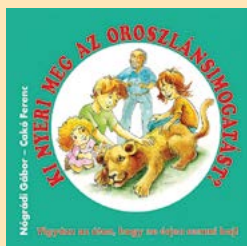
Hova nézel, Papa?

TOLVAJ! TOLVAJ!

Vagyontárgyaink, pénzünk biztonságáról, erkölcsi törvényeinkről szólnak a Papa és az unokák humoros történetei. A fejezetcímekből: Kié a gumikutya? Ki vette el a tárcámat? Miért volt ilyen olcsó? Ha találtam, az enyém? Aláírni mások helyett, soha! Ne lopj, inkább adok!

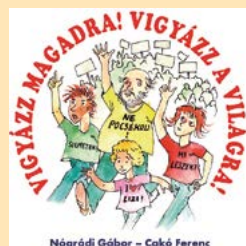
Tolvaj! Tolvaj!

KI NYERI MEG AZ OROSZLÁN-SIMOOGATÁST?

A rendőrségi nap izgalmas vetélkedőjén vesznek részt főszereplőink. Milyen versenyszámok vannak? Be kell törni egy riasztóval védett sátorba csokiért. Zsebtolvajt kell fogni. Sziklára kell mászni. Át kell haladni egy gázfelhőn. Vajon ki győz?

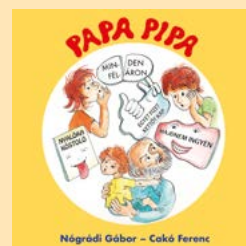
Ki nyeri meg az oroszlánsimogatást?

VIGYÁZZ MAGADRA! VIGYÁZZ A VILÁGRA!

Mit csináljunk, ha egy undorító szeméthalmot találunk az erdőben? Hogyan kapják el az autótolvajokat a nyomozók? Mi a legszebb az ápolónői vagy a tanítónői munkában? Mennyi vizet pocsékolunk el egy zuhanyozás vagy egy mosogatás alatt?

Vigyázz magadra! Vigyázz a világra!

PAPA PIPA

Saci szerint a Papa pipa, ha drágul az élet. Ha fél, hogy ellopják a pénzét. Ha az unokái veszekednek. Ha egészségtelenül esznek. Ha nem mosnak kezét. Ha folyton a mobiljukat nyomogatják. És pipa, ha bántanak egy gyereket. Mi kor nem pipa? Ha alszik.

Papa pipa

Nógrádi Gábor

Legkedvesebb könyvei

Egy írónak nem mindig a legsikeresebb vagy a legnépszerűbb könyvei a legkedvesebbek. Minden művét szereti, mint a gyermekeit, de van néhány, amelyikhez erősebb érzelmek kötik, mint a többihez.

A Tengeren is túl / Édes munyimunyi!

Nógrádi Gábor az édesanyjának és a húgának írta ezt a könyvet. Valójában az író a főszereplő is, Benedek: „Tudom, hogy anya hazajön! Igaz, hatalmas vihar volt aznap reggel a tengeren, mikor anya eltűnt. Óriási hullámok, orkán és szél. De anya nagyon jó úszó. És hiába keresték, nem találták meg. Azért nem, mert él!”

ALEX HÉT NAPJA / A GONOSZ HÉT NAPJA

Az író is ember, vannak tévedései, hibái, és gyerekkorában nem mindig volt jó gyerek. Egy ilyen, hibákat elkövető, „rosszalkodó” fiú a regény főszereplője. A tizennégy éves Alex lóg az iskolából, lop egy kutyát, hazudik, szemétkedik – haragszik a világra. Foltosnak, a lopott kutyának csodálatos képessége van: Alex minden gazembersége után éveket öregszik. (14+)

HECSEKI ÉS A KEDVES BETÖRŐK

Nógrádi Gábor a családjával rossz körülmények között lakott. Két fiát alagsori és pincelakásban nevelték a feleségével. A regény életüknek ezt a korszakát idézi meg egy humoros krimi kitalált történetében. A gyerekbanda csalókat, tolvajokat, rablókat foszt ki a nagy vezetéssel. Mi ez? Robin Hood család ma? De miért csinálják? Azért, mert szeretnének a pincelakásból elköltözni, mire az új kistestvér megérkezik.

AKIT KERESNEK: JESUA

Nógrádi Gábor gyerekkorában költő akart lenni, de kinevették. Aztán felnőttként költő és író lett. Minden gyereknek küldetése, feladata van a földön a képességeitől és a vágyaitól függően. Persze sokan még nem tudják, mi lesz az igazi feladatuk, ha felnőnek. Az író azért választotta regénye főszereplőjének Jესuát (Jé-zust), mert gyerekkorában talán ő sem tudta, hogy mi a küldetése.

A HÓ FOGSÁGÁBAN

KRISZTI: „Nem megyek a nagyihoz! Nem megyek a tanyára! Se tévé, se telefon, se térerő! És tudom, hóvihar lesz! Nem akarok ott karácsonyozni! Segítség!” Higgyétek el, minden gyerek felnőttként tud cselekedni, ha muszáj.

MARCI ÖRÖKSÉGE

Marci édesanyja magyar, édesapja Budapesten tanult arab orvos. A fiú ötvenmillió dollárt örököl egyiptomi nagyapjától. Húha! Az már pénz! Csak hogy a terroristák meg akarják szerezni az örökséget. Vajon sikerül nekik?

MARCI VISSZAVÁG

A Marci öröksége folytatódik. A terroristák nem adják fel. Bosszút akarnak állni. Marci ismét csak a fel-feltámadó Cilire számíthat, valamint egy verébre, plusz egy rózsabokorra. No meg rád, kedves olvasó, aki egyszerre akarsz izgulni és nevetni.

SEGÍTSÉG, ÉRTEM A KUTYÁMAT!

Lizivel megtörténik a lehetetlen: érteni kezdi a kutyák ugatását. Vajon mit csinál, amikor betörők érkezésére figyelmeztetik a környékbeli ebek? A felnőttek hinni fognak neki? Vagy egyedül is képes lesz megállítani a bűnözőket? Vagy nem?

SZÖKÉS SZOMJASBOKORBÓL

Két gyereket keres a fél ország. A két testvér, Szabolcs megye Szomjasbokor nevű kis falujából tűnt el. Egészen pontosan onnan szöktek meg. A Móra Kiadó Nyelvkincstár sorozatában megjelent izgalmas történet segít megtanulni a földrajzi nevek helyesírását.

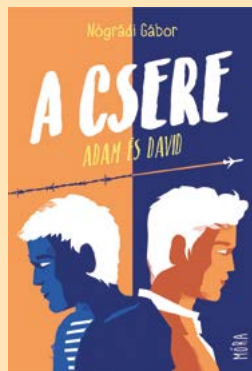
LEGYÉL A TESÓM!

Szisi minden vágya egy kistestvér. De mit tehet egy gyerek, ha a szüleitől folyton azt hallja, hogy a testvére még nem aktuális? Vegyen egy kistesót? A Móra Kiadó Már tudok olvasni sorozatában megjelent történet nem csak az olvasókat fejleszti, de a nevetőizmaidnak is munkát ad.

GALAMBnagyMAMA

A nagymama galambbá változik, hogy találkozhasson az unokájával. Cecília beszélget a tesójával, aki még meg sem született. Ha képzelsz magadnak egy kutyát, az meg is haraphat. Ha nevetni akarsz vagy meghatódni, akkor ez a te könyved.

A CSERE

A kamasz Adam a tenger melletti menekülttáborban él és egy jobb életről álmodozik. Amikor beúszik a tengerbe megnézni az elnöki jachtot, találkozik Daviddal, az Elnök fiával. Kiderül, hogy a megszólalásig hasonlítanak egymásra. Hogyan lehetséges ez? És mi történik a találkozás után?

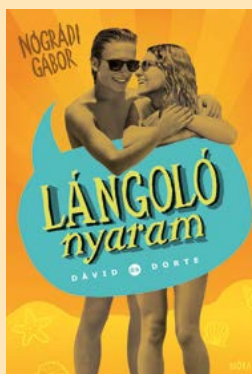
LÁTTAM, MI TÖRTÉNT

Rob tanítás után kirohan az iskolából, és majdnem fellöki Anit. A lány sírva elszalad. A két fiatal délután együtt nevetgél a plázában. Ötvenhat tanú meséli el, mit látott. Ötvenhat tanú, ötvenhat különböző történet. Miért látja mindenki másképpen ugyanazt?

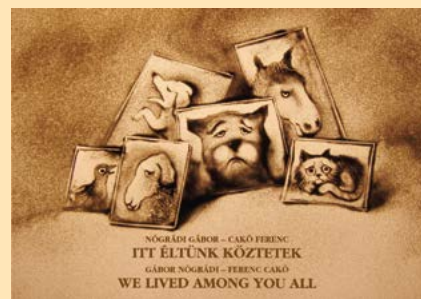
KERESD A RÍMET!

Öt témában nyolcvan vidám vers utolsó rímét, azaz egy bizonyos állat nevét kell megtalálni 300 színes, látványos kép segítségével. Kisebkek, nagyobbak játékos formában ismereteket szereznek a házi- és vadállatokról, a vizek lakóiról, a madarokról és a mesehősökről.

LÁNGOLÓ NYARAM

Dávid gátlásos, tizenöt éves magyar fiú. Dorte dán kamaszlány. A szüleikkel nyaralnak egy görög szigeten, és a fiatalok egymásba szeretnek. A humoros, kalandos regényt a kamaszszeretlem lassan kibontakozó őszinte története teszi különleges élménnyé. 14+

ITT ÉLTÜNK KÖZTETEK

A hat kiadásban megjelent, és Cakó Ferenc homokrajzaival illusztrált kötet rövid balladáiban az életükről beszélnek az állatok. A lovak és a kutyák, a macskák és a madarak, a háziállatok és a vadállatok. A könyv legutóbbi díszkiadása kemény kötésben, számozott példányban jelent meg a két szerző aláírásával.

NÓGRÁDI GÁBOR

író, filmforgatókönyvíró,
színpadi szerző (1947-)

Díjai – többek között –:
*IBBY Nemzetközi Könyvdíj (Petepite),
Írói Életműdíj, Janikovszky Éva Díj,
Prima díj, Mensch-díj.*

Több regénye szerepel a tankönyvekben,
mint kötelező olvasmány. (Gyerekrab-
lás a Palánk utcában, Petepite, Segítség,
ember!) A Móra Kiadónál 25 könyve kb.
800 ezer példányban jelent meg az elmúlt
40 évben. Cakó Ferencsel közös baleset-
megelőzési könyvei (1997-2026: 210 ezer
példány) a gyerekek ezreit menthették
meg a sérülésektől.

Filmjeit (Sose halunk meg, Csocsó, Mese-
autó stb.) kétmillió néző látta a mozikban.

www.nogradi.hu

CAKÓ FERENC

grafikus, festőművész,
animációsfilm rendező (1950-)

Díjai – többek között –:
*Érdemes művész, Kiváló művész,
Cannes - Aranypálma,
Arany Medve díj (Berlin), Oscar-díjra jelölés,
Oberhauseni fődíj, Kossuth-díj.*

Különleges hatású homokanimációs film-
jeivel szinte minden jelentős nemzetközi
fesztiválon fődíjat nyert. Festményei a
Magyar Nemzeti Galériában is megtalál-
hatóak. Élő homokanimációs produkci-
óival Tokiótól San Franciscoig bejárta a
világot.

Ismertebb filmjei: Seabaj Tóbiás sorozat,
Zénó sorozat, Ad astra, Ab ovo, Hamu,
A homok dala, A négy évszak.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Cakó_Ferenc